

32004R0854

L 139/206

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

30.4.2004.

UREDBA (EZ) br. 854/2004 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 29. travnja 2004.****o utvrđivanju posebnih pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih prehrani ljudi**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 152. stavak 4. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ utvrđuje opća higijenska pravila koja su primjenjiva na sve prehrambene proizvode, a Uredba (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁵⁾ utvrđuje posebna higijenska pravila za proizvode životinjskog podrijetla.
- (2) Potrebno je donijeti posebna pravila za službene kontrole proizvoda životinjskog podrijetla kako bi se uzele u obzir posebne značajke takvih proizvoda.
- (3) Područje primjene posebnih pravila kontrole treba odražavati područje primjene posebnih higijenskih pravila kojih se moraju pridržavati subjekti u poslovanju s hranom, a koja su utvrđena Uredbom (EZ) br. 853/2004. Međutim, države članice trebaju provoditi i odgovarajuće službene kontrole u svrhu provedbe nacionalnih propisa

utvrđenih u skladu s člankom 1. stavkom 4. te Uredbe. U tu svrhu mogu proširiti načela ove Uredbe na te nacionalne propise.

- (4) Službene kontrole proizvoda životinjskog podrijetla trebaju obuhvaćati sve elemente koji su značajni za zaštitu javnog zdravlja i, prema potrebi, za zaštitu zdravlja i dobrobiti životinja. One se trebaju temeljiti na najnovijim bitnim podacima koji su dostupni te bi ih, stoga, trebalo prilagođavati kako novi bitni podaci budu raspoloživi.
- (5) Zakonodavstvo Zajednice koje se odnosi na sigurnost hrane treba se temeljiti na čvrstoj znanstvenoj osnovi. Stoga se, kad god je to potrebno, treba savjetovati s Europskom agencijom za sigurnost hrane.
- (6) Vrsta i intenzitet službenih kontrola trebaju se temeljiti na procjeni rizika za javno zdravlje i moraju, gdje je to bitno, ovisiti o zdravlju i dobrobiti životinja te o vrsti primijenjenih postupaka, proizvedenim količinama i subjektu u poslovanju s hranom kojega se to tiče.
- (7) Potrebno je predvidjeti mogućnost prilagođavanja određenih posebnih pravila kontrole, kroz transparentni postupak predviđen Uredbom (EZ) br. 852/2004 i Uredbom (EZ) br. 853/2004, kako bi se omogućila fleksibilnost potrebna da se odgovori na posebne potrebe objekata koji primjenjuju tradicionalne metode, imaju nisku produktivnost ili su smješteni u regijama s posebnim zemljopisnim ograničenjima. Postupak bi trebao omogućiti i provođenje pilot projekata kako bi se ispitala nove mogućnosti kontroliranja higijene mesa. Međutim, takva fleksibilnost ne bi smjela dovesti u pitanje ciljeve vezane uz higijenu hrane.
- (8) Službene kontrole proizvodnje mesa potrebne su kako bi se provjerilo pridržavaju li se subjekti u poslovanju s hranom higijenskih pravila i udovoljavaju li kriterijima i ciljevima koji su utvrđeni u zakonodavstvu Zajednice. Službene kontrole trebaju obuhvaćati nadzorni pregled nad djelatnostima subjekata u poslovanju s hranom i inspeksijske preglede, uključujući i provjere samokontrola subjekata u poslovanju s hranom.

⁽¹⁾ SL C 262 E, 29.10.2002., str. 449.⁽²⁾ SL C 95, 23.4.2003., str. 22.⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 5. lipnja 2003. (još nije objavljeno u Službenom listu), Zajedničko stajalište Vijeća od 27. listopada 2003. (SL C 48 E, 24.2.2004., str. 82.), Stajalište Europskog parlamenta od 30. ožujka 2004. (još nije objavljeno u Službenome listu) i Odluka Vijeća od 16. travnja 2004.⁽⁴⁾ OJ L 139, 30.4.2004., str. 1.⁽⁵⁾ OJ L 139, 30.4.2004., str. 55.

- (9) S obzirom na njihovo posebno stručno znanje, primjereno je da službeni veterinari obavljaju nadzorni pregled i inspekcijske preglede u klaonicama, objektima za obradu divljači i određenim rasjekavaonicama. Državama članicama bi trebalo dati mogućnost da same odlučuju koje je osoblje najprikladnije za obavljanje nadzornih inspekcijskih pregleda u ostalim vrstama objekata.
- (10) Službene kontrole proizvodnje živih školjaka i proizvoda ribarstva potrebne su kako bi se provjerila sukladnost s kriterijima i ciljevima koji su utvrđeni u zakonodavstvu Zajednice. Službene kontrole proizvodnje živih školjaka trebale bi biti usmjerene naročito na područja za ponovno polaganje školjaka i proizvodna područja te na konačni proizvod.
- (11) Službene kontrole proizvodnje sirovog mlijeka potrebne su kako bi se provjerila sukladnost s kriterijima i ciljevima koji su utvrđeni u zakonodavstvu Zajednice. Te bi službene kontrole trebale biti usmjerene naročito na gospodarstva za proizvodnju mlijeka i sirovo mlijeko nakon sakupljanja.
- (12) Zahtjevi iz ove Uredbe ne bi se trebali primjenjivati dok ne stupe na snagu svi dijelovi novog zakonodavstva o higijeni hrane. Trebalo bi također predvidjeti da od stupanja na snagu novih pravila do njihove primjene mora proteći najmanje 18 mjeseci, kako bi se nadležna tijela i industrije na koje se ta pravila odnose mogle prilagoditi.
- (13) Mjere potrebne za provedbu ove Uredbe treba donositi u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za provedbu izvršnih ovlasti danih Komisiji ⁽¹⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Područje primjene

- Ovom se Uredbom utvrđuju posebna pravila organizacije službenih kontrola proizvoda životinjskog podrijetla.
- Ona se primjenjuje jedino u odnosu na one djelatnosti i osobe na koje se primjenjuje Uredba (EZ) br. 853/2004.
- Obavljanje službenih kontrola u skladu s ovom Uredbom ne dovodi u pitanje primarnu zakonsku obvezu subjekata u

poslovanju s hranom da osiguraju sigurnost hrane kako je utvrđeno Uredbom (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta propisa o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane i utvrđivanju postupaka o pitanjima sigurnosti hrane ⁽²⁾ kao ni svaku građansku i krivičnu odgovornost koja proizlazi iz kršenja njihovih obveza.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe, sljedeći pojmovi imaju sljedeća značenja:

- „službena kontrola” znači svaki oblik kontrole koju obavlja nadležno tijelo kako bi provjerilo sukladnost s zakonodavstvom o hrani, kao i s propisima o zdravlju životinja i dobrobiti životinja;
- „provjera” znači postupak kojim se putem pregleda i pribavljanja objektivnih dokaza provjerava jesu li ispunjeni utvrđeni zahtjevi;
- „nadležno tijelo” znači središnje tijelo države članice koje je nadležno za obavljanje veterinarskih pregleda ili svako tijelo na koje je ono prenijelo tu nadležnost;
- „nadzorni pregled” znači sustavni i neovisni pregled koji se obavlja kako bi se utvrdilo jesu li djelatnosti i s njima povezani rezultati u skladu s predviđenim planovima te provode li se ti planovi učinkovito i jesu li prikladni za postizanje ciljeva;
- „inspekcijski pregled” znači pregled objekata, životinja i hrane te njihove prerade, pregled poduzeća u prehrambenom sektoru te ispitivanje njihovih upravljačkih i proizvodnih sustava uključujući i njihovu dokumentaciju, načine testiranja gotovih proizvoda i načine hranjenja životinja, kao i ispitivanje podrijetla i odredišta proizvoda koji ulaze i izlaze iz objekta, kako bi se provjerilo jesu li propisani zahtjevi zadovoljeni u svim slučajevima;
- „službeni veterinar” znači veterinar koji je u skladu s ovom Uredbom kvalificiran djelovati u tom svojstvu i kojega je imenovalo nadležno tijelo;
- „ovlašteni veterinar” znači veterinar kojega je nadležno tijelo odredilo da u njegovo ime obavlja posebne službene kontrole na gospodarstvima;
- „službeni pomoćnik” znači osoba koja je u skladu s ovom Uredbom kvalificirana djelovati u tom svojstvu, koju je imenovalo nadležno tijelo i koja radi pod nadzorom i odgovornošću službenog veterinara;

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽²⁾ SL L 31, 1.2.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1642/2003 (SL L 245, 29.9.2003., str. 4.)

(i) „oznaka zdravstvene ispravnosti” znači oznaka koja, kad je stavljena, ukazuje da su obavljene službene kontrole u skladu s ovom Uredbom.

2. Prema potrebi, primjenjuju se i definicije utvrđene u sljedećim Uredbama:

(a) Uredba (EZ) br. 178/2002;

(b) definicije za „životinjske nusproizvode”, „TSE” (prenosive spongiformne encefalopatije) i „materijal specificiranog rizika” koje su utvrđene u Uredbi (EZ) br. 1774/2002 Europskoga parlamenta i Vijeća od 3. listopada 2002. o utvrđivanju veterinarsko-zdravstvenih pravila u vezi s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni ljudskoj prehrani⁽¹⁾;

(c) Uredba (EZ) br. 852/2004, osim definicije za „nadležno tijelo”;

i

(d) Uredba (EZ) br. 853/2004.

POGLAVLJE II.

SLUŽBENE KONTROLE KOJE SE ODOSE NA OBJEKTE U ZAJEDNICI

Članak 3.

Odobrenje objekata

1. (a) Ako zakonodavstvo Zajednice zahtijeva odobrenje objekata, nadležno tijelo obavlja posjet na licu mjesta. Ono odobrava objekt za dotične djelatnosti jedino ako subjekt u poslovanju s hranom dokaže da ispunjava odgovarajuće zahtjeve iz Uredbi (EZ) br. 852/2004 i (EZ) br. 853/2004 te ostale odgovarajuće zahtjeve prehranbenog prava.

(b) Nadležno tijelo može izdati uvjetno odobrenje ako se posjetom na licu mjesta utvrdi da objekt udovoljava svim zahtjevima glede infrastrukture i opreme. Ono dodjeljuje puno odobrenje jedino ako se novim posjetom na licu mjesta, koji se obavlja u roku od tri mjeseca od dodjele uvjetnog odobrenja, utvrdi da objekt ispunjava ostale zahtjeve iz točke (a). Ako objekt ostvari očiti napredak, ali još uvijek ne udovoljava svim tim zahtjevima, nadležno tijelo može produljiti uvjetno odobrenje. Međutim, uvjetno odobrenje ne smije trajati dulje od ukupno šest mjeseci.

2. U slučaju brodova tvornica i brodova hladnjača koji plove pod zastavom država članica, najdulja razdoblja od tri i šest

mjeseci na koja se izdaje uvjetno odobrenje za druge objekte mogu se, prema potrebi, produljiti. Međutim, uvjetno odobrenje ne smije trajati dulje od ukupno 12 mjeseci. Inspekcijski pregledi takvih plovila obavljaju se kako je utvrđeno u Prilogu III.

3. Svakom odobrenom objektu, uključujući i ona kojima je izdano uvjetno odobrenje, nadležno tijelo dodjeljuje broj odobrenja kojemu se mogu dodati i šifre kako bi se označila vrsta proizvoda životinjskog podrijetla koji se proizvode. Broj odobrenja koje se dodjeljuje veletržnicama može uključivati i dodatne brojeve koji označuju jedinice ili skupine jedinica koje prodaju ili proizvode proizvode životinjskog podrijetla.

4. (a) Pri obavljanju službenih kontrola u skladu s člancima 4. do 8. nadležno tijelo preispituje odobrenje izdano objektima.

(b) Ako nadležno tijelo utvrdi ozbiljne nedostatke ili više puta mora zaustaviti proizvodnju u objektu te ako subjekt u poslovanju s hranom nije u stanju pružiti odgovarajuća jamstva u pogledu buduće proizvodnje, nadležno tijelo pokreće postupak za ukidanje odobrenja izdanog tom objektu. Međutim, nadležno tijelo može privremeno oduzeti odobrenje izdano objektu ako subjekt u poslovanju s hranom može jamčiti da će u razumnom roku ukloniti nedostatke.

(c) Ako se radi o veletržnicama, nadležno tijelo može ukinuti ili privremeno oduzeti odobrenje za određene jedinice ili skupine jedinica.

5. Stavci 1., 2. i 3. primjenjuju se:

(a) i na objekte koji proizvode životinjskog podrijetla počinju stavljati na tržište na dan ili poslije početka primjene ove Uredbe;

kao i na:

(b) objekte koji proizvode životinjskog podrijetla već stavljaju na tržište, ali za koje se prije nije zahtijevalo odobrenje. U ovom drugom slučaju, posjet koji nadležno tijelo obavlja na licu mjesta i koji je predviđen stavkom 1. obavlja se što je moguće prije.

Stavak 4. se primjenjuje i na odobrene objekte koji su proizvode životinjskog podrijetla stavili na tržište u skladu sa zakonodavstvom Zajednice neposredno prije primjene ove Uredbe.

6. Države članice vode ažurirane popise odobrenih objekata, s njihovim pripadajućim brojevima odobrenja i drugim bitnim podacima te ih stavljaju na raspolaganje ostalim državama članicama i javnosti na način koji se može utvrditi u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

⁽¹⁾ SL L 273, 10.10.2002., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 813/2003 (SL L 117, 13.5.2003., str. 22.)

Članak 4.

Opća načela službenih kontrola koja se odnose na sve proizvode životinjskog podrijetla obuhvaćene ovom Uredbom

1. Države članice moraju osigurati da subjekti u poslovanju s hranom pruže svu potrebnu pomoć nadležnome tijelu kako bi mu se omogućilo učinkovito obavljanje službenih kontrola.

One naročito moraju osigurati:

— da bude omogućen pristup zgradama, prostorima, uređajima ili drugoj infrastrukturi,

— da sva dokumentacija i evidencija koja se zahtijeva na temelju ove Uredbe ili koju nadležno tijelo smatra potrebnom za ocjenu stanja bude stavljena na raspolaganje.

2. Nadležno tijelo provodi službene kontrole kako bi provjerilo ispunjavaju li subjekti u poslovanju s hranom zahtjeve:

(a) Uredbe (EZ) br. 852/2004;

(b) Uredbe (EZ) br. 853/2004;

i

(c) Uredbe (EZ) br. 1774/2002.

3. Službene kontrole iz stavka 1. obuhvaćaju:

(a) nadzorne preglede vezane uz primjenu dobre higijenske prakse i postupaka koji se temelje na sustavu analize opasnosti i upravljanja kritičnim kontrolnim točkama (HACCP);

(b) službene kontrole koje su navedene u člancima 5. do 8;

i

(c) sve posebne poslove vezane uz nadzorne preglede koji su navedeni u Prilogima.

4. Nadzornim pregledima dobre higijenske prakse provjerava se primjenjuju li subjekti u poslovanju s hranom stalno i pravilno postupke koji se odnose najmanje na sljedeće:

(a) kontrolu podataka o prehrambenom lancu;

(b) konstrukciju, uređenje i održavanje prostora i opreme;

(c) higijenu prije, tijekom i poslije obavljanja poslova;

(d) osobnu higijenu osoblja;

(e) izobrazbu u području higijene i radnih postupaka;

(f) suzbijanje štetočina;

(g) kakvoću vode;

(h) kontrolu temperature;

i

(i) kontrolu hrane koja ulazi i napušta objekt i kontrolu sve prateće dokumentacije.

5. Nadzornim pregledima postupaka koji se temelje na sustavu analize opasnosti i upravljanja kritičnim kontrolnim točkama (HACCP) provjerava se primjenjuju li subjekti u poslovanju s hranom te postupke stalno i pravilno, pri čemu se naročito provjerava pružaju li ti postupci jamstva utvrđena u odjeljku II. Priloga II. Uredbe (EZ) br. 853/2004. Nadzornim pregledom se naročito utvrđuje jamče li ti postupci, u mjeri u kojoj je to moguće, da proizvodi životinjskog podrijetla:

(a) zadovoljavaju mikrobiološke kriterije utvrđene u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;

(b) da su u skladu sa zakonodavstvom Zajednice koje se odnosi na ostatke (rezidue), kontaminante i zabranjene tvari;

i

(c) da ne sadrže fizičke opasnosti, kao što su strana tijela.

Ako u skladu s člankom 5. Uredbe (EZ) br. 852/2004 subjekt u poslovanju s hranom primjenjuje postupke koji su navedeni u vodičima za primjenu načela sustava HACCP, umjesto da utvrdi vlastite posebne postupke, nadzorom se provjerava pravilna primjena tih vodiča.

6. Pored provjere sukladnosti s ostalim zahtjevima vezano za sljedivost, u svim objektima koji su odobreni u skladu s ovom Uredbom provjerava se i sukladnost sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 853/2004 koji se odnose na stavljanje identifikacijskih oznaka.

7. Ako se radi o klaonicama, objektima za obradu divljači i rasjekavaonicama, koji stavljaju u promet svježe meso, službeni veterinar obavlja nadzorne preglede iz stavka 3. i 4.

8. Pri obavljanju nadzornih pregleda nadležno tijelo posebno vodi brigu o tomu:

(a) da utvrdi udovoljava li osoblje i poslovi koje to osoblje obavlja u objektu u svim fazama proizvodnog procesa odgovarajućim zahtjevima Uredbi koje su navedene u stavku 1. točkama (a) i (b). Kao nadopuna nadzornim pregledima, nadležno tijelo može provoditi testove učinkovitosti kako bi se uvjerilo da učinkovitost osoblja udovoljava utvrđenim parametrima;

(b) da provjeri sve bitne zapise subjekta u poslovanju s hranom;

(c) da uzme uzorke za laboratorijsko ispitivanje kad god je to potrebno;

i

(d) da dokumentira sve elemente koje je uzeo u obzir kao i sve nalaze nadzornog pregleda.

9. Vrsta i opseg nadzornog pregleda za pojedine objekte ovisi o procijenjenom riziku. U tu svrhu, nadležno tijelo redovito procjenjuje:

(a) rizike za javno zdravlje i, prema potrebi, rizike za zdravlje životinja;

(b) u slučaju klaonica, aspekte dobrobiti životinja;

(c) vrstu i produktivnost procesa koji se provode;

i

(d) prijašnje ponašanje subjekta u poslovanju s hranom što se tiče poštovanja zakonodavstva o hrani.

Članak 5.

Svježe meso

Države članice osiguravaju da se službene kontrole glede svježeg mesa obavljaju u skladu s Prilogom I.

1. Službeni veterinar obavlja inspekcijske preglede u klaonicama, objektima za obradu divljači i rasjekavaonicama, koji stavljaju u promet svježe meso, u skladu s općim zahtjevima iz odjeljka I. poglavlja II. Priloga I. i u skladu s posebnim zahtjevima iz odjeljka VI., a naročito što se tiče:

(a) podataka o prehrambenom lancu;

(b) *ante mortem* pregleda;

(c) dobrobiti životinja;

(d) *post mortem* pregleda;

(e) materijala specificiranog rizika i drugih nusproizvoda životinjskog podrijetla;

i

(f) laboratorijskog ispitivanja.

2. Trupovi domaćih papkara i kopitara, divljih sisavaca iz uzgoja osim dvojezubaca te krupne divljači kao i polovice, četvrtine i dijelovi dobiveni rasijecanjem polovica na tri dijela namijenjena veleprodaji označavaju se oznakom

zdravstvene ispravnosti u klaonicama i objektima za obradu divljači u skladu s odjeljkom I. poglavljem III. Priloga I. Oznaku zdravstvene ispravnosti stavlja službeni veterinar ili se ona stavlja pod njegovim odgovornošću, ako se službenim kontrolama ne utvrde nikakvi nedostaci zbog kojih bi meso bilo neprikladno za prehranu ljudi.

3. Nakon što obavi kontrole iz točaka 1. i 2., službeni veterinar poduzima odgovarajuće mjere koje su navedene u Prilogu I. odjeljku II., a naročito što se tiče:

(a) priopćavanja rezultata inspekcijskih pregleda;

(b) odluka koje se odnose na podatke o prehrambenom lancu;

(c) odluka koje se odnose na žive životinje;

(d) odluka koje se odnose na dobrobit životinja;

i

(e) odluka koje se odnose na meso.

4. Pri obavljanju službenih kontrola koje se provode u skladu s odjeljkom I. i II. Priloga I. službenom veterinaru mogu pomagati službeni pomoćnici na način predviđen odjeljkom III. poglavljem I. U tom slučaju, oni rade kao dio nezavisnog tima.

5. (a) Države članice se moraju pobrinuti da raspolažu dostatnim brojem službenog osoblja za obavljanje službenih kontrola koje se zahtijevaju na temelju Priloga I. s učestalošću koja je utvrđena u odjeljku III. poglavlju II.

(b) Broj službenog osoblja koje mora biti prisutno na liniji klanja u određenoj klaonici procjenjuje se na temelju analize rizika. Broj uključenog službenog osoblja određuje nadležno tijelo i on mora biti toliki da se mogu ispuniti svi zahtjevi iz ove Uredbe.

6. (a) Države članice mogu dopustiti osoblju klaonice da pomaže pri službenim kontrolama tako što će, pod nadzorom službenog veterinaru, obavljati određene posebne poslove vezane uz proizvodnju mesa peradi i dvojezubaca u skladu s Prilogom I. odjeljkom III. poglavljem III. dijelom A. Ako to dopuste, one moraju osigurati da osoblje koje obavlja te poslove:

i. bude kvalificirano i osposobljeno u skladu s tim odredbama;

ii. radi neovisno od proizvodnog osoblja;

i

iii. prijavljuje svaki nedostatak službenomu veterinaru.

- (b) Države članice mogu, također, dopustiti osoblju klaonice da obavlja određene poslove uzorkovanja i ispitivanja u skladu s Prilogom I. odjeljkom III. poglavljem III. dijelom B.
7. Države članice osiguravaju da službeni veterinari i službeni pomoćnici budu kvalificirani i osposobljeni u skladu s Prilogom I. odjeljkom III. poglavljem IV.

Članak 6.

Žive školjke

Države članice osiguravaju da proizvodnja i stavljanje u promet živih školjaka, živih bodljikaša, živih plaštenjaka i živih morskih puževa budu podvrgnuti službenim kontrolama kako je opisano u Prilogu II.

Članak 7.

Proizvodi ribarstva

Države članice osiguravaju da se službene kontrole vezane uz proizvode ribarstva obavljaju u skladu s Prilogom III.

Članak 8.

Sirovo mlijeko i mliječni proizvodi

Države članice osiguravaju da se službene kontrole vezane uz sirovo mlijeko i mliječne proizvode obavljaju u skladu s Prilogom IV.

Članak 9.

Mjere u slučaju neispunjavanja zahtjeva

1. Ako nadležno tijelo utvrdi da se ne ispunjavaju zahtjevi Uredbi iz članka 4. stavka 2. točaka (a) i (b), ono poduzima mjere kako bi osiguralo da subjekt u poslovanju s hranom popravi stanje. Kada odlučuje o tome koju će mjeru poduzeti, nadležno tijelo uzima u obzir vrstu prekršaja i prethodne slučajeve neispunjavanja zahtjeva od strane dotičnog subjekta u poslovanju s hranom.
2. U sklopu tih mjera, prema potrebi, se:
  - (a) uvode sanitarne mjere ili druge korektivne mjere koje se smatraju potrebnim za osiguranje sigurnosti proizvoda životinjskog podrijetla ili sukladnosti s odgovarajućim pravnim zahtjevima;
  - (b) ograničava ili zabranjuje stavljanje u promet, uvoz ili izvoz proizvoda životinjskog podrijetla;
  - (c) prate proizvodi životinjskog podrijetla ili, ako je to potrebno, naređuje njihovo vraćanje, povlačenje s tržišta i/ili uništavanje;

- (d) odobrava uporaba proizvoda životinjskog podrijetla u svrhe drugačije od onih za koje su izvorno bile namijenjene;
  - (e) obustavljaju poslovi ili zatvara cijelo ili dio dotičnog poduzeća u prehrambenom sektoru tijekom odgovarajućeg razdoblja;
  - (f) privremeno oduzima ili povlači odobrenje objekta;
  - (g) u slučaju pošiljki iz trećih zemalja, one se zapljenjuju te potom uništavaju ili vraćaju natrag;
  - (h) poduzimaju sve druge mjere koje nadležno tijelo smatra prikladnim.
3. Nadležno tijelo dostavlja dotičnom subjektu u poslovanju s hranom ili njegovom predstavniku;
- (a) pisanu obavijest o svojoj odluci glede mjera koje se moraju poduzeti u skladu sa stavkom 1. te razloge za takvu odluku;

i

- (b) informacije o pravu na žalbu protiv te odluke te o primjenjivim postupcima i rokovima.

Prema potrebi, nadležno tijelo obavještava o svojoj odluci i nadležno tijelo države članice pošiljateljice.

POGLAVLJE III.

POSTUPCI PRI UVOZU

Članak 10.

Opća načela i uvjeti

Kako bi se osigurala ujednačena primjena načela i uvjeta utvrđenih u članku 11. Uredbe (EZ) br. 178/2002 primjenjuju se postupci utvrđeni u ovom poglavlju.

Članak 11.

Popisi trećih zemalja i dijelova trećih zemalja iz kojih je dopušten uvoz određenih proizvoda životinjskog podrijetla

1. Proizvodi životinjskog podrijetla smiju se uvoziti jedino iz treće zemlje ili dijela treće zemlje što se nalazi na popisu koji se sastavlja i ažurira u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

2. Treća zemlja se uvrštava na takav popis jedino ako u njoj Zajednica obavi kontrolu i ako ta kontrola pokaže da nadležno tijelo pruža odgovarajuća jamstva kako su utvrđena u stavku 4. Međutim, treća zemlja se može uvrstiti na takav popis i bez obavljene kontrole Zajednice:

(a) ako rizik utvrđen u skladu s člankom 18. stavkom 18. ne zahtijeva obavljanje kontrole;

i

(b) ako se pri odlučivanju o uvrštenju određene treće zemlje na popis u skladu sa stavkom 1. utvrdi da ostali podaci ukazuju na to da nadležno tijelo pruža potrebna jamstva.

3. Popisi sastavljeni u skladu s ovim člankom mogu se kombinirati s drugim popisima sastavljenim u svrhe zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja.

4. Pri sastavljanju ili ažuriranju popisa naročito se uzimaju u obzir sljedeći kriteriji:

(a) zakonodavstvo treće zemlje koje se odnosi na:

i. proizvode životinjskog podrijetla;

ii. uporabu veterinarskih lijekova, uključujući propise o njihovoj zabrani ili odobravanju, njihovoj distribuciji i stavljanju u promet te propise o upravi i inspekcijском pregledu;

i

iii. pripremu i uporabu hrane za životinje, uključujući postupke za uporabu aditiva te pripremu i uporabu lijekovite hrane za životinje kao i na higijensku kakvoću sirovina koje se upotrebljavaju za pripremanje hrane za životinje i higijensku kakvoću konačnog proizvoda;

(b) organizacija nadležnih tijela trećih zemalja, njihova ovlaštenja, stupanj nezavisnosti, nadzor kojemu podliježu i ovlaštenje kojim raspolažu kako bi osigurali provedbu primjenjivog zakonodavstva;

(c) izobrazba osoblja za obavljanje službenih kontrola;

(d) sredstva koja su na raspolaganju nadležnomu tijelu, uključujući opremu za dijagnostiku;

(e) postojanje i provedba dokumentiranih postupaka kontrole i sustava kontrole koji se temelje na prioritetima;

(f) kada je primjenljivo, stanje glede zdravlja životinja i postupci za obavješćivanje Komisije i nadležnih međunarodnih tijela o pojavama bolesti životinja;

(g) opseg i provedba službenih kontrola pri uvozu životinja i proizvoda životinjskog podrijetla;

(h) jamstva koja može pružiti treća zemlja u pogledu sukladnosti ili istovrijednosti sa zahtjevima Zajednice;

(i) higijenski uvjeti koji se tijekom proizvodnje, izrade, rukovanja, skladištenja i otpreme stvarno primjenjuju na proizvode životinjskog podrijetla namijenjene Zajednici;

(j) sva iskustva u prodaji proizvoda iz treće zemlje i rezultati provedenih kontrola pri uvozu;

(k) rezultati kontrola koje je Zajednica provela u trećoj zemlji, naročito rezultati ocjenjivanja nadležnih tijela te mjere koje su nadležna tijela poduzela u svjetlu preporuka koje su im upućene nakon kontrole Zajednice;

(l) postojanje, provedba i objavljivanje odobrenih programa za suzbijanje zoonoza;

i

(m) postojanje, provedba i objavljivanje odobrenih programa za kontrolu ostataka (rezidua).

5. Komisija brine o tomu da najnovije verzije svih popisa sastavljenih ili ažuriranih u skladu s ovim člankom budu na raspolaganju javnosti.

Članak 12.

Popis objekata iz kojih je dopušten uvoz određenih proizvoda životinjskog podrijetla

1. Proizvodi životinjskog podrijetla smiju se uvoziti u Zajednicu jedino ako su otpremljeni iz ili su dobiveni ili pripremljeni u objektima koji se nalaze na popisima sastavljenim i ažuriranim u skladu s ovim člankom, osim:

(a) ako se, od slučaja do slučaja i u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2. odluči da su jamstva koja određena treća zemlja pruža u pogledu uvoza određenih proizvoda životinjskog podrijetla takva da postupak predviđen ovim člankom nije potreban da bi se osigurala sukladnost sa zahtjevima iz stavka 2.;

i

(b) u slučajevima koji su utvrđeni u Prilogu V.

Pored toga, svježe meso, mljeveno meso, mesni pripravci, mesni proizvodi i strojno otkoštano meso smiju se uvoziti u Zajednicu jedino ako su proizvedeni od mesa dobivenog u klaonicama i rasjekavaonicama koje se nalaze na popisima sastavljenim i ažuriranim u skladu s ovim člankom ili u odobrenim objektima u Zajednici.

2. Objekt se može uvrstiti na takav popis jedino ako nadležno tijelo treće zemlje podrijetla jamči da:

- (a) taj objekt, zajedno sa svim objektima u kojima se rukuje sirovinama životinjskog podrijetla koje se upotrebljavaju za proizvodnju dotičnih proizvoda životinjskog podrijetla, ispunjava odgovarajuće zahtjeve Zajednice, a naročito one iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 ili zahtjeve za koje je, pri odlučivanju o uvrštenju te treće zemlje u odgovarajući popis u skladu s člankom 11., utvrđeno da su istovrijedni tim zahtjevima;
  - (b) službena inspeksijska služba u toj trećoj zemlji nadzire objekte i ako je potrebno stavlja Komisiji na raspolaganje sve bitne podatke o objektima koji dostavljaju sirovine;
- i
- (c) ima stvarne ovlasti zaustaviti izvoz u Zajednicu iz objekata u slučaju da objekti ne ispunjavaju zahtjeve iz točke (a).

3. Nadležna tijela trećih zemalja koje se nalaze na popisima sastavljenim i ažuriranim u skladu s člankom 11. jamče da se popisi objekata iz stavka 1. sastavljaju, ažuriraju i dostavljaju Komisiji.

- 4. (a) Komisija redovito obavještava kontaktne točke, koje su države članice odredile u tu svrhu, o novim ili ažuriranim popisima koje je primila od nadležnih tijela dotičnih trećih zemalja u skladu sa stavkom 3.
- (b) Ako u roku od 20 radnih dana od Komisijine obavijesti nijedna država članica ne uloži prigovor na novi ili ažurirani popis, uvoz iz objekata koji se nalaze na popisu dopustit će se po isteku 10 radnih dana od dana na koji Komisija objavi popis.
- (c) Ako najmanje jedna država članica dostavi pisane primjedbe ili ako Komisija smatra da je potrebno izmijeniti popis s obzirom na relevantne podatke kao što su izvješća inspeksijskih pregleda Zajednice ili obavijesti u okviru sustava brzog uzbunjivanja, Komisija o tomu obavještava sve države članice i to pitanje stavlja na dnevni red sljedećeg sastanka odgovarajućeg odjela Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja kako bi, prema potrebi, donio odluku u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

5. Komisija brine o tomu da najnovije verzije svih popisa sastavljenih ili ažuriranih u skladu s ovim člankom budu na raspolaganju javnosti.

Članak 13.

Žive školjke, bodljikaši, plaštenjaci i morski puževi

- 1. Bez obzira na članak 12. stavak 1. točku (b), žive školjke, bodljikaši, plaštenjaci i morski puževi moraju potjecati iz proizvodnih područja u trećim zemljama koji su uvršteni na popise što se sastavljaju i ažuriraju u skladu s člankom 12.
- 2. Zahtjev iz stavka 1. ne primjenjuje se na češljače (pectinidae) sakupljene/izlovljene izvan razvrstanih proizvodnih područja. Međutim, službene kontrole u vezi s češljačama (pectinidae) obavljaju se u skladu s Prilogom II. poglavljem III.
- 3. (a) Prije sastavljanja popisa iz stavka 1. posebno se moraju uzeti u obzir jamstva koja nadležno tijelo treće zemlje može dati u pogledu ispunjavanja zahtjeva ove Uredbe koji se odnose na razvrstavanje i kontrolu proizvodnih područja.
- (b) Prije sastavljanja tih popisa Zajednica obavlja inspeksijski pregled na licu mjesta, osim:
  - i. ako rizik utvrđen u skladu s člankom 18. stavkom 18. ne zahtijeva obavljanje tog pregleda;

i

  - ii. ako se pri odlučivanju o uvrštenju određenog proizvodnog područja na popis u skladu sa stavkom 1. utvrdi da ostali podaci ukazuju na to da nadležno tijelo pruža potrebna jamstva.
- 4. Komisija brine o tomu da najnovije verzije svih popisa sastavljenih ili ažuriranih u skladu s ovim člankom budu na raspolaganju javnosti.

Članak 14.

Isprave

- 1. Isprava koja udovoljava zahtjevima iz Priloga VI. mora pratiti pošiljke proizvoda životinjskog podrijetla pri njihovom uvozu u Zajednicu.
- 2. Isprava potvrđuje da proizvodi ispunjavaju:
  - (a) zahtjeve koji su za te proizvode utvrđeni u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 i Uredbom (EZ) br. 853/2004 ili odredbe koje su istovrijedne tim zahtjevima;

i

- (b) sve posebne uvjete za uvoz utvrđene u skladu s člankom 18. stavkom 19.

3. Isprave mogu uključivati i pojedinosti koje se zahtijevaju na temelju izuzeća od stavka 1. ako se na neki drugi način mogu zdraviti i zdraviti životinja.

4. U skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2. mogu se odobriti izuzeća od stavka 1. ako se na neki drugi način mogu dobiti jamstva predviđena stavkom 2. ovog članka.

Članak 15.

Posebne odredbe za proizvode ribarstva

1. Postupci utvrđeni u ovom poglavlju ne primjenjuju se na svježije proizvode ribarstva koji se iskrcavaju u Zajednici izravno s ribarskog plovila koje plovi pod zastavom treće zemlje.

Službene kontrole takvih proizvoda ribarstva obavljaju se u skladu s Prilogom III.

2. (a) Proizvodi ribarstva koji se uvoze s broda tvornice ili broda hladnjače koji plovi pod zastavom treće zemlje moraju potjecati s broda koji se nalazi na popisu što se sastavlja i ažurira u skladu s postupkom iz članka 12. stavka 4.

(b) Međutim, kao izuzeće od članka 12. stavka 2. točke (b), plovilo se može uvrstiti na popis:

i. na temelju zajedničkog priopćenja nadležnog tijela treće zemlje pod čijom zastavom plovi dotično plovilo i nadležnog tijela druge treće zemlje na koji je prethodno nadležno tijelo prenijelo nadležnost za inspekcijski pregled dotičnog plovila, pod uvjetom:

— da je ta treća zemlja uvrštena na popis trećih zemalja, sastavljen u skladu s člankom 11., iz kojih je dopušten uvoz proizvoda ribarstva,

— da su svi proizvodi ribarstva s dotičnog plovila, koji su namijenjeni stavljanju u promet u Zajednici, iskrcani izravno u toj trećoj zemlji,

— da je nadležno tijelo te treće zemlje obavilo inspekcijski pregled plovila i da je izjavilo da plovilo udovoljava zahtjevima Zajednice,

i

— da je nadležno tijelo te treće zemlje izjavilo da će redovito obavljati inspekcijski pregled plovila kako bi se osiguralo da ono i dalje udovoljava zahtjevima Zajednice;

ili

ii. na temelju zajedničkog priopćenja nadležnog tijela treće zemlje pod čijom zastavom plovi

dotično plovilo i nadležnog tijela države članice na koji je prethodno nadležno tijelo prenijelo nadležnost za inspekcijski pregled dotičnog plovila, pod uvjetom:

— da su svi proizvodi ribarstva s dotičnog plovila, koji su namijenjeni stavljanju u promet u Zajednici, iskrcani izravno u toj državi članici,

— da je nadležno tijelo te države članice obavilo inspekcijski pregled plovila i da je izjavilo da plovilo udovoljava zahtjevima Zajednice,

i

— da je nadležno tijelo te države članice izjavilo da će redovito obavljati inspekcijski pregled plovila kako bi osiguralo da ono i dalje udovoljava zahtjevima Zajednice.

(c) Komisija brine o tomu da najnovije verzije svih popisa sastavljenih ili ažuriranih u skladu s ovim člankom budu na raspolaganju javnosti.

3. Ako se proizvodi ribarstva uvoze izravno s ribarskog plovila ili broda hladnjače, ispravu iz članka 14. može zamijeniti isprava koju je potpisao zapovjednik plovila.

4. Podrobna pravila za provedbu ovog članka mogu se utvrditi u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

POGLAVLJE IV.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 16.

Provedbene i prijelazne mjere

Provedbene mjere i prijelazna rješenja mogu se utvrđivati u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2.

Članak 17.

Izmjene i prilagodbe priloga

1. Prilozi I., II., III., IV., V. i VI. mogu su mijenjati ili dopunjavati u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2. kako bi se uzeo u obzir znanstveni i tehnički napredak.

2. U skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2. mogu se odobriti izuzeća od priloga I., II., III., IV., V. i VI. pod uvjetom da ona ne utječu na ostvarivanje ciljeva ove Uredbe.

3. Države članice mogu, u skladu sa stavcima 4. do 7., ne dovodeći u pitanje ostvarivanje ciljeva ove Uredbe, donijeti nacionalne mjere za prilagodbu zahtjeva utvrđenih u Prilogu I.

4. Nacionalne mjere iz stavka 3:

(a) imaju za cilj:

- i. omogućiti nastavak primjene tradicionalnih metoda u svakoj fazi proizvodnje, prerade ili distribucije hrane;
- ii. odgovoriti na potrebe poduzeća u prehrambenom sektoru koji imaju nisku produktivnost ili se nalaze u regijama u kojima postoje posebna zemljopisna ograničenja;

ili

- iii. omogućiti izvođenje pilot projekata kako bi se ispitale nove mogućnosti kontroliranja higijene mesa;

(b) odnose se naročito na sljedeće elemente Priloga I:

- i. podatke o prehrambenom lancu;
- ii. nazočnost nadležnog tijela u objektima.

5. Svaka država članica koja želi donijeti nacionalne mjere iz stavka 3. o tome obavještava Komisiju i ostale države članice. U svakoj se obavijesti:

(a) detaljno opisuju zahtjevi koje po mišljenju dotične države članice treba prilagoditi te se navodi vrsta tražene prilagodbe;

(b) opisuju dotični objekti;

(c) objašnjavaju razlozi za prilagodbu te se, gdje je to bitno, daje sažetak provedene analize opasnosti i svih mjera koje treba poduzeti kako bi se osiguralo da prilagodba ne dovede u pitanje ciljeve ove Uredbe;

i

(d) navode svi ostali bitni podaci.

6. Ostale države članice mogu u roku od tri mjeseca od primitka obavijesti iz stavka 5. poslati Komisiji pisane primjedbe. Komisija se može savjetovati, a ako primi pisane primjedbe od jedne ili više država članica ona se mora savjetovati s državama članicama unutar odbora iz članka 19. stavka 1. Komisija može, u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2., odlučiti smiju li se provesti predviđene mjere, pod uvjetom da se, ako je potrebno, izmijene. Prema potrebi, Komisija može predložiti opće mjere u skladu sa stavkom 1. ili 2. ovog članka.

7. Država članica može donijeti nacionalne mjere za prilagodbu zahtjeva iz Priloga I. jedino:

(a) u skladu s odlukom donesenom u skladu sa stavkom 6;

(b) ako mjesec dana od isteka roka iz stavka 6. Komisija ne obavijesti države članice da je primila pismene primjedbe ili da namjerava predložiti donošenje odluke u skladu sa stavkom 6.

8. Ako država članica donese nacionalne mjere za provedbu pilot projekta kako bi se ispitale nove mogućnosti kontroliranja higijene mesa u skladu sa stavcima 3. do 7., država članica javlja Komisiji rezultate čim oni budu na raspolaganju. Komisija potom razmatra hoće li predložiti opće mjere u skladu sa stavkom 1.

Članak 18.

Posebne odluke

Ne dovodeći u pitanje opću primjenu članka 16. i članka 17. stavka 1., mogu se, u skladu s postupkom iz članka 19. stavka 2., utvrditi provedbene mjere ili donijeti izmjene Priloga I., II., III., IV., V. i VI. kako bi se utvrdili:

1. testovi za ocjenu rada subjekata u poslovanju s hranom i njihovog osoblja;
2. metode obavještavanja o rezultatima inspekcijskih pregleda;
3. kriteriji prema kojima će se određivati, na temelju analize rizika, kada službeni veterinar ne mora biti prisutan u klaonicama i objektima za preradu divljači tijekom inspekcijskog ante i post mortem pregleda;
4. pravila o sadržaju testova za službene veterinare i službene pomoćnike;
5. mikrobiološki kriteriji za kontrolu procesa vezano za higijenu u objektima;
6. drugi mogući postupci te serološki ili drugi laboratorijski testovi koji pružaju jamstva koja su najmanje istovrijedna posebnim postupcima post mortem pregleda što su opisani u Prilogu I. odjeljku IV. i koji ih, ako to odluči nadležno tijelo, mogu zamijeniti;
7. okolnosti u kojima, s obzirom na poljoprivredno gospodarstvo, regiju ili državu podrijetla i načela analize rizika, nisu potrebni određeni posebni postupci post mortem pregleda koji su opisani u Prilogu I. odjeljku IV;
8. pravila laboratorijskog ispitivanja;

9. hladni tretman kojemu se, s obzirom na cisticerkozu i trihinelozu, mora podvrgnuti meso;
10. uvjeti pod kojima se poljoprivredna gospodarstva i regije mogu proglasiti slobodnim od cisticerkusa i trihinele;
11. metode koje treba primjenjivati pri ispitivanju uvjeta iz Priloga I. odjeljka IV. poglavlja IX.;
12. za toвне svinje, kriteriji za kontroliranje uvjeta smještaja i integriranih sustava proizvodnje;
13. kriteriji za razvrstavanje proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje živih školjaka, u suradnji s odgovarajućim referentnim laboratorijem Zajednice, uključujući:
  - (a) granične vrijednosti i analitičke metode za morske biotoksine;
  - (b) postupke ispitivanja virusa i virološke standarde;
  - i
  - (c) planove uzorkovanja te metode i dopuštena analitička odstupanja koja se primjenjuju pri provjeravanju sukladnosti s kriterijima;
14. organoleptički kriteriji za ocjenu svježine proizvoda ribarstva;
15. analitičke granične vrijednosti, analitičke metode i planove uzorkovanja za službene kontrole proizvoda ribarstva koje se zahtijevaju na temelju Priloga III, uključujući i one koji se odnose na parazite i kontaminante iz okoliša;
16. metoda kojom će Komisija, u skladu s člankom 11., 12., 13. i 15. stavljati na raspolaganje javnosti popise trećih zemalja i objekata u trećim zemljama;
17. obrasci isprava i kriterije za uporabu isprava u elektroničkom obliku;
18. kriteriji za određivanje rizika što ga predstavljaju određeni proizvodi životinjskog podrijetla koji se uvoze u Zajednicu;
19. posebni uvjeti za uvoz određenih proizvoda životinjskog podrijetla, uzimajući u obzir povezane rizike, podatke koje su dostavile odgovarajuće treće zemlje i, prema potrebi, rezultate kontrola koje je Zajednica obavila u tim trećim zemljama. Ovi se posebni uvjeti za uvoz mogu

utvrditi za jedan proizvod životinjskog podrijetla ili za skupinu proizvoda. Oni se mogu primjenjivati na jednu treću zemlju, na regiju treće zemlje ili na skupinu trećih zemalja;

i

20. uvjeti koji uređuju uvoz proizvoda životinjskog podrijetla iz treće zemlje ili regije treće zemlje na temelju provedbe sporazuma o istovrijednosti ili na temelju zadovoljavajućeg nadzornog pregleda koji potvrđuje da mjere koje se primjenjuju u toj trećoj zemlji ili regiji pružaju jamstva koja su istovrijedna onima koja se primjenjuju u Zajednici, ako treća zemlja o tome pruži objektivni dokaz.

Članak 19.

Odborski postupak

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja osnovan člankom 58. Uredbe (EZ) br. 178/2002.

2. U slučaju pozivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezinog članka 8.

Razdoblje predviđeno člankom 5. stavkom 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi tri mjeseca.

3. Odbor usvaja svoja pravila postupka.

Članak 20.

Savjetovanje s Europskom agencijom za sigurnost hrane

Kad god je potrebno, Komisija se savjetuje s Europskom agencijom za sigurnost hrane o pitanjima koja spadaju u područje primjene ove Uredbe, a naročito:

1. prije nego predloži izmjene posebnih zahtjeva koji se odnose na postupke post mortem pregleda i koji su utvrđeni u odjeljku IV. Priloga I.;
2. prije nego predloži izmjene pravila iz Priloga I. odjeljka IV. poglavlja IX. koja se odnose na meso životinja kod kojih su post mortem pregledom otkrivene lezije koje ukazuju na infekciju brucelozom ili tuberkulozom;

i

3. prije nego predloži provedbene mjere o pitanjima iz članka 18. stavka 5. do 15.

Članak 21.

Izvešće Europskom parlamentu i Vijeću

1. Najkasnije do 20. svibnja 2009. Komisija će dostaviti izvešće Europskom parlamentu i Vijeću kojim će analizirati iskustvo stečeno primjenom ove Uredbe.

2. Komisija će, prema potrebi, ovom izvješću priložiti odgovarajuće prijedloge.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se osamnaest mjeseci nakon datuma na koji svi sljedeći akti stupe na snagu:

(a) Uredba (EZ) br. 852/2004;

(b) Uredba (EZ) br. 853/2004;

i

(c) Direktiva 2004/41/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o stavljanju izvan snage određene direktive o higijeni hrane i zdravstvenim uvjetima za proizvodnju i stavljanje na tržište određenih proizvoda životinjskog podrijetla koji su namijenjeni za prehranu ljudi ⁽¹⁾.

Međutim, ona se neće primjenjivati prije 1. siječnja 2006.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. travnja 2004.

Za Europski parlament
Predsjednik
P. COX

Za Vijeće
Predsjednik
M. McDOWELL

⁽¹⁾ SL L 157, 30.4.2004., str. 33.

PRILOG I.

SVJEŽE MESO

ODJELJAK I.: POSLOVI SLUŽBENOG VETERINARA

POGLAVLJE I.: POSLOVI U OKVIRU NADZORNOG PREGLEDA

1. Pored općih zahtjeva iz članka 4. stavka 4. koji se odnose na nadzorne preglede vezane uz primjenu dobre higijenske prakse, službeni veterinar mora provjeriti pridržava li se subjekt u poslovanju s hranom neprekidno svojih vlastitih postupaka vezanih uz sakupljanje, prijevoz, skladištenje, rukovanje, obradu i uporabu ili zbrinjavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući materijal specificiranog rizika, za koje je odgovoran subjekt u poslovanju s hranom.
2. Pored općih zahtjeva iz članka 4. stavka 5. koji se odnose na nadzorne preglede vezane uz primjenu načela koji se temelje na sustavu analize opasnosti i upravljanja kritičnim kontrolnim točkama (HACCP), službeni veterinar mora provjeriti jamče li postupci koje primjenjuje subjekt u poslovanju s hranom u mjeri u kojoj je to moguće, da meso:
  - (a) ne pokazuje patofiziološke anomalije ili promjene;
  - (b) ne sadrži fekalna ili druga onečišćenja;
  - i
  - (c) ne sadrži materijal specificiranog rizika, osim kako to dopušta zakonodavstvo Zajednice, i da je proizvedeno u skladu sa zakonodavstvom Zajednice koje se odnosi na TSE.

POGLAVLJE II.: POSLOVI U OKVIRU INSPEKCIJSKOG PREGLEDA

Pri obavljanju inspekcijskih pregleda u skladu s ovim poglavljem, službeni veterinar mora uzeti u obzir rezultate nadzornih pregleda obavljenih u skladu s člankom 4. i poglavljem I. ovog Priloga. Prema potrebi, u skladu s tim treba usmjeriti poslove u okviru inspekcijskog pregleda.

A. Podaci o prehrambenom lancu

1. Službeni veterinar mora provjeriti i analizirati relevantne podatke koji se nalaze u evidencijama poljoprivrednog gospodarstva iz kojega potječu životinje namijenjene klanju te pri obavljanju ante i post mortem pregleda mora uzeti u obzir dokumentirane rezultate tih provjera i analiza.
2. Pri obavljanju inspekcijskog pregleda, službeni veterinar mora uzeti u obzir službene isprave koje prate životinje kao i sve izjave veterinaru, uključujući službene i ovlaštene veterinare, koji su obavili kontrole na razini primarne proizvodnje.
3. Ako subjekti u poslovanju s hranom koji djeluju u prehrambenom lancu poduzimaju dodatne mjere kako bi zajamčili sigurnost hrane, primjenjujući integrirane sustave, vlastite sustave kontrole, postupke potvrđivanja (certifikacije) od strane treće strane ili neka druga sredstva, i ako su te mjere dokumentirane, a životinje na koje se one odnose jasno označene, službeni veterinar može to uzeti u obzir pri obavljanju inspekcijskog pregleda i nadzora postupaka temeljenih na sustavu HACCP.

B. Ante mortem pregled

1. Ovisno o staccima 4. i 5.:
  - (a) službeni veterinar mora provesti ante mortem pregled svih životinja prije klanja;
  - (b) taj se pregled mora obaviti u roku od 24 sata od dolaska u klaonicu i manje od 24 sata prije klanja;

Pored toga, službeni veterinar može zahtijevati obavljanje inspekcijskog pregleda u bilo koje drugo vrijeme.

2. Ante mortem pregledom mora se naročito utvrditi postoje li kod dotične životinje znakovi koji:
  - (a) ukazuju da je ugrožena njezina dobrobit;ili
  - (b) ukazuju na stanje koje bi moglo štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja, pri čemu posebnu pozornost treba usmjeriti na otkrivanje zoonoza i bolesti koje se nalaze na popisu A ili, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije (Office International des Epizooties – OIE).
3. Pored rutinskog ante mortem pregleda, službeni veterinar mora obaviti klinički pregled svih životinja koje je subjekt u poslovanju s hranom ili službeni pomoćnik eventualno odvojio na stranu.
4. U slučaju prisilnog klanja izvan klaonice kao i u slučaju ulovljene slobodnoživuće divljači, službeni veterinar u klaonici ili objektu za obradu divljači mora pregledati izjavu koja prati tijelo životinje, a koju je izdao veterinar ili izučena osoba u skladu s Uredbom (EZ) br. 853/2004.
5. Ako je to predviđeno odjeljkom III. poglavljem II. ili odjeljkom IV., ante mortem pregled može se obaviti na gospodarstvu podrijetla. U tim slučajevima, službeni veterinar u klaonici treba obaviti ante mortem pregled jedino u onim slučajevima i u onoj mjeri u kojoj je to predviđeno.

C. Dobrobit životinja

Službeni veterinar mora provjeriti sukladnost s odgovarajućim propisima Zajednice i nacionalnim propisima o dobrobiti životinja, kao što su propisi o zaštiti životinja u trenutku klanja i tijekom prijevoza.

D. Post mortem pregled

1. Poslije klanja, trupovi i prateći nusproizvodi klanja moraju se bez odgađanja podvrgnuti post mortem pregledu. Sve se vanjske površine moraju vizualno pregledati. U tu će svrhu možda trebati neznatno rukovati trupom ili nusproizvodima klanja ili upotrijebiti posebnu tehničku opremu. Posebna se pozornost mora usmjeriti na otkrivanje zoonoza i bolesti koje se nalaze na popisu A i, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE). Brzina linije klanja i broj nazočnog inspeksijskog osoblja moraju biti takvi da omogućuje ispravno obavljanje inspeksijskog pregleda.
2. Dodatna ispitivanja kao što su palpacija i incizija dijelova trupa i nusproizvoda klanja te laboratorijska ispitivanja moraju se obaviti kad god se smatraju potrebnim za:
  - (a) postavljanje konačne dijagnoze;ili
  - (b) otkrivanje:
    - i. bolesti životinja;
    - ii. ostataka (rezidua) ili kontaminanata u količinama koje premašuju razine utvrđene na temelju zakonodavstva Zajednice;
    - iii. nesukladnosti s mikrobiološkim kriterijima;ili
    - iv. ostalih čimbenika koji bi mogli zahtijevati da se meso proglašeno neprikladnim za prehranu ljudi ili da se ograniči njegova uporaba,naročito ako se radi o prisilno zaklanim životinjama.
3. Službeni veterinar mora zahtijevati da se za potrebe post mortem pregleda trupovi domaćih kopitara, goveda starijih od šest mjeseci i domaćih svinja starijih od četiri tjedna rasijeku na polovice po uzdužnoj crti kralježnice. Ako to pregled zahtijeva, službeni veterinar može, također, zahtijevati da se bilo koja glava ili trup rasijeku uzdužno. Međutim, kako bi se uzele u obzir određene prehrambene navike, tehnološki razvoj ili posebne sanitarne prilike, nadležno tijelo može dopustiti da se na pregled dostave trupovi domaćih kopitara, goveda starijih od šest mjeseci i domaćih svinja starijih od četiri tjedna nerasječeni na polovice.

4. Tijekom pregleda moraju se poduzeti mjere opreza kako bi se osiguralo da kontaminacija mesa uzrokovana radnjama kao što su palpacija, zarezivanje ili incizija bude svedena na najmanju moguću mjeru.
5. U slučaju prisilnog klanja, trup se mora što je moguće prije podvrgnuti post mortem pregledu u skladu sa stavkom 1. do 4. prije nego se proglaši prikladnim za ljudsku prehranu.

E. Materijal specficiranog rizika i ostali nusproizvodi životinjskog podrijetla

U skladu s posebnim propisima Zajednice koji se odnose na materijal specficiranog rizika i druge nusproizvode životinjskog podrijetla, službeni veterinar mora kontrolirati uklanjanje, odvajanje i, prema potrebi, označivanje tih proizvoda. Službeni veterinar mora osigurati da subjekt u poslovanju s hranom poduzme sve potrebne mjere kako bi se tijekom klanja (uključujući omamljivanje) i uklanjanja materijala specficiranog rizika izbjegla kontaminacija mesa takvim materijalom.

F. Laboratorijsko ispitivanje

1. Službeni veterinar mora osigurati da se obavi uzorkovanje, da se uzorci pravilno označe, da se njima pravilno rukuje te da se na pravilan način pošalju odgovarajućem laboratoriju u okviru:
  - (a) praćenja i suzbijanja zoonoza i uzročnika zoonoza;
  - (b) posebnih laboratorijskih ispitivanja u svrhu dijagnosticiranja TSE u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;
  - (c) otkrivanja nedopuštenih tvari ili proizvoda te kontrole propisima određenih tvari, naročito u okviru nacionalnih planova za praćenje rezidua iz Direktive Vijeća 96/23/EZ ⁽²⁾;

i

  - (d) otkrivanja bolesti koje se nalaze na popisu A i, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE).
2. Službeni veterinar mora, također, osigurati da se obave sva druga potrebna laboratorijska ispitivanja.

POGLAVLJE III.: OZNAKA ZDRAVSTVENE ISPRAVNOSTI

1. Službeni veterinar nadzire stavljanje oznaka zdravstvene ispravnosti kao i same oznake koje se upotrebljavaju.
2. Službeni veterinar mora naročito osigurati:
  - (a) da se oznaka zdravstvene ispravnosti stavi jedino na životinje (domaće papkare i kopitare, divlje sisavce iz uzgoja isključujući dvojezubce i krupnu slobodnoživuću divljač) koje su bile podvrgnute ante i post mortem pregledu u skladu s ovom Uredbom i ako ne postoje razlozi na temelju kojih bi se meso moglo proglašiti neprikladnim za prehranu ljudi. Međutim, oznaka zdravstvene ispravnosti može se staviti i prije nego se dobiju rezultati ispitivanja na trihinelozu ako se službeni veterinar uvjeri da će se meso dotične životinje staviti na tržište jedino ako rezultati budu zadovoljavajući;

i

  - (b) da se oznaka zdravstvene ispravnosti stavi na vanjsku stranu trupa, bilo da se otisne tintom ili u obliku vrućeg žiga, na takav način da kada se trupovi rasijeku na polovice ili četvrtine, ili polovice na tri dijela, svaki komad sadrži oznaku zdravstvene ispravnosti.
3. Oznaka zdravstvene ispravnosti mora biti ovalnog oblika, široka najmanje 6,5 cm i visoka najmanje 4,5 cm te mora sadržavati sljedeće podatke ispisane jasno čitljivim znakovima:
  - (a) na oznaci mora biti navedeno ime države u kojoj se nalazi objekt, pri čemu to ime može biti napisano u cijelosti ili u obliku dvoslovne šifre prema odgovarajućoj ISO normi.

Međutim, ako se radi o državama članicama te šifre su AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, GR, IE, IT, LU, NL, PT, SE i UK;

⁽¹⁾ SL L 147, 31.5.2001., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 2245/2003 (SL L 333, 20.12.2003., str. 28.)

⁽²⁾ SL L 125, 23.5.1996., str. 10. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 806/2003 (SL L 122, 16.5.2003., str. 1.)

- (b) na oznaci mora biti naveden broj odobrenja klaonice;
    - i
  - (c) ako se oznaka stavlja u objektu koji se nalazi unutar Zajednice, ona mora sadržavati kraticu CE, EC, EF, EG, EK ili EY.
4. Slova moraju biti visoka najmanje 0,8 cm, a brojevi najmanje 1 cm. Kod označavanja janjadi, kozlića i odojaka, veličina oznake zdravstvene ispravnosti i znakova koje ona sadrži može se smanjiti.
  5. Bojila koja se upotrebljavaju za oznake zdravstvene ispravnosti moraju biti dopuštena u skladu s propisima Zajednice koji se odnose na uporabu bojila u prehrambenim proizvodima.
  6. Na oznaci zdravstvene ispravnosti može se navesti i službeni veterinar koji je obavio zdravstveni pregled mesa. Nadležna tijela i subjekti u poslovanju s hranom mogu i dalje upotrebljavati materijal koji su naručili prije stupanja na snagu ove Uredbe sve do isteka zaliha odnosno dok ne bude potrebno zamijeniti ga.
  7. Meso životinja koje su prisilno zaklane izvan klaonice mora biti označeno posebnom oznakom zdravstvene ispravnosti koja se mora razlikovati od oznake zdravstvene ispravnosti predviđene ovim poglavljem i identifikacijske oznake predviđene Prilogom II. odjeljkom I. Uredbe (EZ) br. 853/2004.
  8. Meso slobodnoživuće divljači s koje nije skinuta koža može se označiti oznakom zdravstvene ispravnosti jedino ako se, nakon skidanja kože u objektu za obradu divljači, podvrgne post mortem pregledu i proglaši prikladnim za prehranu ljudi.
  9. Ovo se poglavlje mora primjenjivati ne dovodeći u pitanje propise o zaštiti zdravlja životinja koji se odnose na označivanje oznakom zdravstvene ispravnosti.

ODJELJAK II.: MJERE KOJE SE PODUZIMAJU NAKON OBAVLJENIH KONTROLA

POGLAVLJE I.: PRIOPĆAVANJE REZULTATA INSPEKCIJSKIH PREGLEDA

1. Službeni veterinar mora zabilježiti i ocijeniti rezultate inspekcijskih pregleda.
2. (a) Ako se inspekcijskim pregledom otkrije bilo koja bolest ili stanje koji bi mogli utjecati na javno zdravlje ili zdravlje životinja ili ugroziti dobrobit životinja, službeni veterinar mora o tomu obavijestiti subjekt u poslovanju s hranom.
  - (b) Ako je utvrđeni problem nastao tijekom primarne proizvodnje, službeni veterinar mora o tomu obavijestiti veterinaru koji vodi brigu o gospodarstvu podrijetla, subjekta u poslovanju s hranom koji je odgovoran za gospodarstvo podrijetla (pod uvjetom da ta informacija ne dovodi u pitanje kasnije pravne postupke) i, prema potrebi, nadležno tijelo koje je odgovorno za nadzor nad gospodarstvom podrijetla ili lovnim područjem.
  - (c) Ako su dotične životinje uzgojene u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, službeni veterinar mora obavijestiti nadležno tijelo države članice u kojoj se nalazi objekt. To nadležno tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere u skladu s primjenljivim zakonodavstvom Zajednice.
3. Rezultati inspekcijskih pregleda i testova moraju se unijeti u odgovarajuće baze podataka.
4. Ako pri obavljanju ante ili post mortem pregleda ili tijekom bilo koje druge inspekcijske radnje službeni veterinar posumnja na prisutnost uzročnika infekcije koji su navedeni na popisu A ili, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE), službeni veterinar mora odmah o tomu obavijestiti nadležno tijelo te oboje moraju, u skladu s primjenljivim zakonodavstvom Zajednice, poduzeti sve potrebne mjere i mjere opreza kako bi se spriječilo moguće širenje uzročnika infekcije.

POGLAVLJE II.: ODLUKE KOJE SE ODOSE NA PODATKE O PREHRAMBENOM LANCU

1. Službeni se veterinar mora uvjeriti da će životinje biti zaklane jedino ako subjekt u poslovanju s hranom dobije i provjeri bitne podatke o prehrambenom lancu.
2. Međutim, službeni veterinar može dopustiti klanje životinja u klaonici čak i ako bitni podaci o prehrambenom lancu nisu na raspolaganju. U tom slučaju, svi bitni podaci o prehrambenom lancu moraju se dostaviti prije nego se trup proglaši prikladnim za prehranu ljudi. Do donošenja konačne odluke, takvi trupovi i njima pripadajući nusproizvodi klanja moraju se uskladištiti odvojeno od ostalog mesa.

3. Bez obzira na stavak 2., ako se bitni podaci o prehrambenom lancu ne dobiju u roku od 24 sata od dolaska životinje u klaonicu, sve meso te životinje mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi. Ako životinja još nije zaklana, ona se mora usmrtiti odvojeno od drugih životinja.
4. Ako prateće evidencije, isprave ili drugi podaci ukazuju:
  - (a) da životinje potječu iz gospodarstva ili područja za koje vrijedi zabrana kretanja životinja ili druga ograničenja zbog razloga vezanih za zdravlje životinja ili ljudi;
  - (b) da nisu poštovani propisi o uporabi veterinarskih lijekova;ili
  - (c) da postoje druge okolnosti koje bi mogle štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja, životinje se ne smiju primiti na klanje na drugi način osim u skladu s postupcima koje zakonodavstvo Zajednice predviđa u svrhu uklanjanja opasnosti po zdravlje ljudi ili životinja.

Ako se životinje već nalaze u klaonici, moraju se odvojeno usmrtiti i proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi, pri čemu se, prema potrebi, moraju poduzeti mjere opreza kako bi se zaštitilo zdravlje životinja i javno zdravlje. Službene kontrole se moraju obaviti na gospodarstvu podrijetla kad god službeni veterinar to smatra potrebnim.

5. Nadležno tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere ako otkrije da prateće evidencije, isprave ili drugi podaci ne odgovaraju stvarnom stanju na gospodarstvu podrijetla ili stvarnom stanju životinja ili imaju za cilj namjerno obmanuti službenog veterinara. Nadležno tijelo mora poduzeti mjere protiv subjekta u poslovanju s hranom koji je odgovoran za gospodarstvo s kojega potječu životinje ili protiv svake druge uključene osobe. Te mjere mogu naročito biti u obliku dodatnih kontrola. Troškove tih dodatnih kontrola snosi subjekt u poslovanju s hranom koji je odgovoran za gospodarstvo podrijetla ili bilo koja druga uključena osoba.

POGLAVLJE III.: ODLUKE KOJE SE ODNOSI NA ŽIVE ŽIVOTINJE

1. Službeni veterinar mora provjeriti ispunjava li subjekt u poslovanju s hranom svoju obvezu koja proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 i prema kojoj mora osigurati da životinje koje prihvati na klanje za prehranu ljudi budu pravilno označene. Službeni veterinar mora osigurati da se životinje čiji se identitet ne može sa sigurnošću utvrditi odvojeno usmrte i proglase neprikladnim za prehranu ljudi. Službene kontrole se moraju obaviti na gospodarstvu podrijetla kad god službeni veterinar to smatra potrebnim.
2. Ako postoje prioritetni razlozi vezani uz dobrobit životinja, konji se mogu zaklati u klaonici čak i ako zakonom propisani podaci o njihovom identitetu nisu dostavljeni. Međutim, ti se podaci moraju dostaviti prije nego se trup proglašava prikladnim za prehranu ljudi. Ovi se zahtjevi primjenjuju i u slučajevima prisilnog klanja konja izvan klaonice.
3. Službeni veterinar mora provjeriti ispunjava li subjekt u poslovanju s hranom svoju obvezu koja proizlazi iz Uredbe (EZ) br. 853/2004 i prema kojoj mora osigurati da se životinje čija je koža ili runo u takvom stanju da postoji neprihvatljiva opasnost od onečišćenja mesa tijekom klanja ne kolju u svrhu prehrane ljudi ako se prethodno ne očiste.
4. Životinje koje boluju od bolesti ili stanja koji se mogu prenijeti na životinje ili ljude ako se njima rukuje ili ako se konzumira njihovo meso i općenito životinje koje pokazuju kliničke znakove sustavnih bolesti ili iscrpljenosti i mršavosti, ne smiju se klati u svrhu prehrane ljudi. Takve se životinje moraju odvojeno usmrtiti pod uvjetima koji sprečavaju kontaminaciju drugih životinja ili trupova te se moraju proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi.
5. Mora se odgoditi klanje životinja za koje se sumnja da boluju od bolesti ili su u stanju koje može štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja. Takve se životinje moraju podvrgnuti detaljnom ante mortem pregledu kako bi se postavila dijagnoza. Pored toga, službeni veterinar može narediti uzimanje uzoraka i laboratorijsko ispitivanje kao dodatak post mortem pregledu. Ako je potrebno, životinje se moraju zaklati odvojeno ili na kraju normalnog klanja, pri čemu se moraju poduzeti sve potrebne mjere opreza kako bi se izbjegla kontaminacija ostalog mesa.
6. Sa životinjama koje bi mogle sadržavati ostatke veterinarskih lijekova u količinama koje premašuju razine utvrđene u skladu sa zakonodavstvom Zajednice ili ostatke zabranjenih tvari, mora se postupati u skladu s Direktivom 96/23/EZ.

7. Službeni veterinar naređuje uvjete pod kojima se mora, pod njegovim neposrednim nadzorom, postupati sa životinjama u okviru posebnog programa za iskorjenjivanje ili suzbijanje određenih bolesti kao što su bruceloza ili tuberkuloza ili uzročnika zoonoza kao što je salmonela. Nadležno tijelo mora odrediti uvjete pod kojima se takve životinje mogu zaklati. Ti uvjeti moraju imati za cilj što je moguće veće smanjenje kontaminacije drugih životinja i mesa drugih životinja.
8. Životinje koje se dovedu na klanje u klaonicu moraju se u pravilu u njoj i zaklati. Međutim, u iznimnim okolnostima, kao što je težak kvar klaoničke opreme, službeni veterinar može dopustiti izravni prijevoz u drugu klaonicu.

POGLAVLJE IV.: ODLUKE KOJE SE ODNOSU NA DOBROBIT ŽIVOTINJA

1. Ako se za vrijeme klanja ili usmrćivanja ne poštuju propisi o zaštiti životinja, službeni veterinar mora paziti da subjekt u poslovanju s hranom odmah poduzme mjere potrebne da se popravi stanje i spriječi njegovo ponavljanje.
2. Prisilne mjere koje poduzima službeni veterinar moraju biti primjerene i postupne te mogu varirati od izdavanja smjernica do smanjenja ili zaustavljanja proizvodnje, ovisno o vrsti i težini problema.
3. Prema potrebi, službeni veterinar obavještava druga nadležna tijela o problemu vezanom uz dobrobit životinja.
4. Ako službeni veterinar otkrije da se ne poštuju propisi o zaštiti životinja tijekom njihovog prijevoza, on mora poduzeti potrebne mjere u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice.
5. Ako:

(a) službeni pomoćnik obavi preglede vezane uz dobrobit životinja u skladu s odjeljkom III. ili IV.;

i

(b) ti pregledi pokažu da nisu poštovani propisi o zaštiti životinja,

službeni pomoćnik mora odmah obavijestiti službenog veterinara te do dolaska službenog veterinara mora, ako je to potrebno u hitnim slučajevima, poduzeti potrebne mjere iz stavaka 1. do 4.

POGLAVLJE V.: ODLUKE KOJE SE ODNOSU NA MESO

1. Meso se proglašava neprikladnim za prehranu ljudi ako:
  - (a) potječe od životinja koje nisu bile pregledane prije klanja, osim ako se radi o ulovljenoj slobodnoživućoj divljači;
  - (b) potječe od životinja čiji nusproizvodi klanja nisu bili podvrgnuti post mortem pregledu, osim ako ovom Uredbom ili Uredbom (EZ) br. 853/2004 nije drugačije predviđeno;
  - (c) potječe od životinja uginulih prije klanja, mrtvorodenih, nerođenih ili zaklanih u dobi mlađoj od sedam dana;
  - (d) se radi o mesu odrezanom na mjestima ubodnih rana;
  - (e) potječe od životinja oboljelih od bolesti koja se nalazi na popisu A ili, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije, osim ako odjeljkom IV. nije drugačije predviđeno;
  - (f) potječe od životinja oboljelih od generalizirane bolesti kao što su generalizirana septikemija, pijemija, toksemija ili viremija;
  - (g) nije u skladu s mikrobiološkim kriterijima koji su utvrđeni u skladu sa zakonodavstvom Zajednice i na temelju kojih se određuje smije li se hrana staviti na tržište;
  - (h) pokazuje znakove zaraze parazitima, osim ako odjeljkom IV. nije drugačije predviđeno;
  - (i) sadrži ostatke (rezidue) ili kontaminante u količinama koje premašuju razine utvrđene zakonodavstvom Zajednice. Kod svakog prekoračenja odgovarajućih razina treba, prema potrebi, obaviti dodatne analize;

- (j) ne dovodeći u pitanje konkretnije propise Zajednice, potječe od životinja ili trupova koji sadrže ostatke zabranjenih tvari ili od životinja koje su bile liječene zabranjenim tvarima;
  - (k) se sastoji od jetre i bubrega životinja starijih od dvije godine koje potječu iz regija u kojima se provedbom planova odobrenih u skladu s člankom 5. Direktive 96/23/EZ otkrila opća prisutnost teških metala u okolišu;
  - (l) je bilo nezakonito tretirano tvarima za dekontaminaciju;
  - (m) je bilo nezakonito tretirano ionizirajućim zračenjem ili UV zrakama;
  - (n) sadrži strana tijela (osim, u slučaju slobodnoživuće divljači, materijala upotrijebljenih za lov životinje);
  - (o) su prekoračene najveće dopuštene razine radioaktivnosti koje su utvrđene na temelju zakonodavstva Zajednice;
  - (p) pokazuje patofiziološke promjene, anomalije u konzistenciji, nedovoljno krvarenje (osim kod slobodnoživuće divljači) ili organoleptičke anomalije, naročito intenzivan spolni miris;
  - (q) potječe od iscrpljene i mršave životinje;
  - (r) sadrži materijal specificiranog rizika, osim u slučajevima predviđenim zakonodavstvom Zajednice;
  - (s) je prljavo ili sadrži fekalna ili druga onečišćenja;
  - (t) se sastoji od krvi koja, zbog zdravstvenog stanja životinje od koje potječe ili kontaminacije tijekom procesa klanja, može predstavljati opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja;
  - (u) službeni veterinar, nakon što je ispitao sve bitne podatke, smatra da ono može predstavljati opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja ili je zbog bilo kojeg drugog razloga neprikladno za prehranu ljudi.
2. Službeni veterinar može odrediti zahtjeve glede uporabe mesa dobivenog od životinja koje su bile prisilno zaklane izvan klaonice.

ODJELJAK III.: ODGOVORNOSTI I UČESTALOST KONTROLA

POGLAVLJE I.: SLUŽBENI POMOĆNICI

Službeni pomoćnici mogu pomagati službenomu veterinaru u svim poslovima uzimajući u obzir sljedeća ograničenja i sve posebne propise utvrđene u odjeljku IV.:

1. vezano za nadzorne preglede, službeni pomoćnici mogu jedino prikupljati podatke o dobroj higijenskoj praksi i postupcima koje se temelje na načelima sustava HACCP;
  2. vezano za ante mortem preglede i provjere vezane uz dobrobit životinja, službeni pomoćnici mogu obaviti jedino početnu provjeru životinja i pomagati u obavljanju isključivo praktičnih poslova;
- i
3. vezano za post mortem preglede, službeni veterinar mora redovito provjeravati rad službenih pomoćnika i, ako se radi o životinjama koje su bile prisilno zaklane izvan klaonice, mora osobno obaviti pregled.

POGLAVLJE II.: UČESTALOST KONTROLA

1. Nadležno tijelo mora osigurati da najmanje jedan službeni veterinar bude nazočan:
  - (a) u klaonicama, tijekom cijelog ante i post mortem pregleda;

i

  - (b) u objektima za obradu divljači, tijekom cijelog post mortem pregleda.

2. Međutim, u određenim klaonicama i objektima za obradu divljači koji se određuju na temelju analize rizika i u skladu s kriterijima utvrđenim u članku 18. točki 3., ako takvi objekti postoje, nadležno tijelo može prilagoditi ovaj zahtjev. U tim slučajevima:

- (a) službeni veterinar ne mora biti nazočan u vrijeme obavljanja ante mortem pregleda u klaonici:
  - i. ako je službeni veterinar ili ovlaštenu veterinar obavio pregled ante mortem na gospodarstvu podrijetla, provjerio podatke o prehrambenom lancu i priopćio rezultate provjere službenom pomoćniku u klaonici;
  - ii. ako se službeni pomoćnik u klaonici uvjerio da podaci o prehrambenom lancu ne ukazuju ni na kakav mogući problem vezan uz sigurnost hrane i da su opće zdravstveno stanje i dobrobit životinje zadovoljavajući;
  - i
  - iii. ako službeni veterinar redovito provjerava i uvjeri se u to da službeni pomoćnik pravilno obavlja te provjere;
- (b) službeni veterinar ne mora biti nazočan cijelo vrijeme tijekom post mortem pregleda:
  - i. ako službeni pomoćnik obavlja post mortem pregled i odvaja sa strane meso s anomalijama kao i sve ostalo meso od iste životinje;
  - ii. ako službeni veterinar naknadno pregleda sve takvo meso;
  - i
  - iii. ako službeni pomoćnik dokumentira svoje postupke i nalaze na način koji omogućuje službenom veterinaru da se uvjeri da je udovoljeno normama.

Međutim, ako se radi o peradi i dvojezupcima, službeni pomoćnik može odbaciti meso s anomalijama i, ovisno o odjeljku IV., službeni veterinar ne mora sustavno pregledavati sve takvo meso.

3. Fleksibilnost koju predviđa stavak 2. ne primjenjuje se:

- (a) na životinje koje su prisilno zaklane;
- (b) na životinje za koje se sumnja da boluju od bolesti koja može štetno djelovati na zdravlje ljudi;
- (c) na goveda koja potječu iz stada koje nije proglašeno službeno slobodnim od tuberkuloze;
- (d) na goveda, ovce i koze koji potječu iz stada koje nije proglašeno službeno slobodnim od bruceloze;
- (e) u slučaju pojave bolesti koja se nalazi na popisu A ili, prema potrebi, popisu B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE). To se odnosi na životinje koje obolijevaju od te određene bolesti, a koje potječu iz određene regije kako je definirana u članku 2. Direktive Vijeća 64/432/EEZ ⁽¹⁾;
- (f) ako su potrebne strože kontrole kako bi se uzelo u obzir nove bolesti i određene bolesti s popisa B Međunarodnog ureda za epizootije (OIE).

4. Što se tiče rasjkavaonica, nadležno tijelo mora osigurati da, dok se meso obrađuje, službeni veterinar ili službeni pomoćnik budu nazočni toliko često koliko je potrebno za ispunjenje ciljeva ove Uredbe.

⁽¹⁾ SL L 121, 29.7.1964., str. 1977/64. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom Komisije (EZ) br. 21/2004 (SL L 5, 9.1.2004., str. 8.)

POGLAVLJE III.: UKLJUČENOST OSOBLJA KLAONICE

A: POSEBNI POSLOVI VEZANI UZ PROIZVODNJU MESA PERADI I DVOJEZUBACA

Države članice mogu dopustiti osoblju klaonice da preuzme poslove službenog pomoćnika pri kontroli proizvodnje mesa peradi i kunića pod sljedećim uvjetima:

- (a) Ako objekt najmanje 12 mjeseci primjenjuje dobru higijensku praksu u skladu s člankom 4. stavkom 4. ove Uredbe i postupke temeljene na sustavu HACCP, nadležno tijelo može dopustiti osoblju objekta koje ima istu izobrazbu kao i službeni pomoćnici i koje je položilo isti ispit da pod nadzorom, prema uputama i pod odgovornošću službenog veterinarara obavlja poslove službenih pomoćnika i bude dio nezavisne inspeksijske ekipe nadležnog tijela. U tim okolnostima, službeni veterinarar je nazočan dok se obavljaju ante i post mortem pregledi, nadzire te poslove i redovito provodi testove učinkovitosti kako bi se uvjerio da se poslovi u klaonici obavljaju u skladu s posebnim kriterijima koje je utvrdilo nadležno tijelo te bilježi rezultate tih testova učinkovitosti. Podrobna pravila za testove učinkovitosti utvrđuju se u skladu s postupkom iz članka 18. Ako rad osoblja utječe na razinu higijene u objektu, ako to osoblje ne obavlja poslove pravilno ili ako to osoblje općenito obavlja svoj posao na način koji nadležno tijelo smatra nezadovoljavajućim, to se osoblje zamjenjuje službenim pomoćnicima.

Odgovornosti za proizvodnju i odgovornosti za inspeksijske preglede u objektu moraju biti odvojene i svaki objekt koji želi angažirati vlastite inspektore mora imati međunarodno priznatu potvrdu (certifikat).

- (b) Nadležno tijelo države članice odlučuje, u načelu i od slučaja do slučaja, hoće li dopustiti primjenu gore opisanog sustava. Odluči li se država članica u načelu za taj sustav, o svojoj odluci i s njom povezanim uvjetima obavještava Komisiju. Subjekti koji posluju s hranom u državi članici koja primjenjuje taj sustav odlučuju po svojoj volji hoće li ga stvarno provoditi. Nadležno tijelo neće prisiljavati subjekte koji posluju s hranom da uvedu ovdje opisani sustav. Ako nadležno tijelo nije uvjeren da subjekt u poslovanju s hranom udovoljava zahtjevima, sustav se neće provoditi u tom objektu. Kako bi to procijenilo, nadležno tijelo analizira zapise o proizvodnji i inspeksijskim pregledima, vrstu poslova koji se obavljaju u objektu, prijašnje poštovanje propisa, stručnost, profesionalnost i osjećaj za odgovornost osoblja klaonice u odnosu na sigurnost hrane, kao i sve druge bitne podatke.

B. POSEBNI POSLOVI VEZANI UZ UZORKOVANJE I ISPITIVANJE

Osoblje klaonice koje je posebno izučeno pod nadzorom službenog veterinarara može, pod odgovornošću i nadzorom službenog veterinarara, obavljati posebne poslove pri uzorkovanju i ispitivanju životinja svih vrsta.

POGLAVLJE IV.: STRUČNA SPREMA

A. SLUŽBENI VETERINARI

1. Jedino one veterinare koji su položili ispit koji udovoljava zahtjevima iz stavka 2. nadležno tijelo može imenovati službenim veterinarima.
2. Nadležno tijelo brine o provedbi ispita. Ispitom se mora potvrditi znanje u sljedećim područjima u potrebnoj mjeri, ovisno o profilu i stručnoj spremi veterinarara:
  - (a) nacionalno zakonodavstvo i zakonodavstvo Zajednice u području veterinarskog javnog zdravlja, sigurnosti hrane, zdravlja životinja, dobrobiti životinja i farmaceutskih tvari;
  - (b) načela zajedničke poljoprivredne politike, tržišne mjere, izvozne subvencije i otkrivanje prijevara (i u globalnom kontekstu: WTO, SPS, Codex Alimentarius, OIE);
  - (c) osnove prerade hrane i prehrambene tehnologije;

- (d) načela, pojmovi i metode dobre proizvođačke prakse i upravljanja kakvoćom;
  - (e) upravljanje kakvoćom prije sakupljanja/izlovljavanja (dobra uzgojna praksa);
  - (f) promidžba i primjena načela higijene i sigurnosti hrane (dobra higijenska praksa);
  - (g) načela, pojmovi i analitičke metode rizika;
  - (h) načela, pojmovi i metode sustava HACCP i njegova primjena u cijelom lancu proizvodnje hrane;
  - (i) sprečavanje i suzbijanje opasnosti po zdravlje ljudi koje se prenose hranom;
  - (j) dinamika infekcija i trovanja u populaciji;
  - (k) dijagnostika u epidemiologiji;
  - (l) sustavi praćenja i nadzora;
  - (m) nadzorni pregledi i propisano ocjenjivanje sustava upravljanja sigurnošću hrane;
  - (n) načela suvremenih metoda ispitivanja i njihova primjena u dijagnostici;
  - (o) informacijska i komunikacijska tehnologija u okviru veterinarskog javnog zdravstva;
  - (p) rukovanje podacima i primjena biostatistike;
  - (q) ispitivanja pojava bolesti ljudi koje se prenose hranom
  - (r) bitni aspekti vezani uz TSE;
  - (s) dobrobit životinja u fazi proizvodnje, prijevoza i klanja;
  - (t) ekološka pitanja vezana uz proizvodnju hrane (uključujući zbrinjavanje otpada);
  - (u) načelo predostrožnosti i interesi potrošača;
- i
- (v) načela izobrazbe osoblja koje radi u lancu proizvodnje.

Kandidati mogu steći potrebno znanje u sklopu svog temeljnog veterinarskog obrazovanja ili kroz izobrazbu ili stručno iskustvo stečeno nakon dobivanja diplome veterinar. Nadležno tijelo može predvidjeti različite ispite kako bi se uzeli u obzir različiti profili kandidata. Međutim, ako nadležno tijelo ima zadovoljavajuće dokaze da je kandidat stekao sve potrebno znanje tijekom svog sveučilišnog obrazovanja ili tijekom stalnog obrazovanja kojim se stječe diploma o završenom poslijediplomskom studiju, ono ne mora zahtijevati polaganje ispita.

3. Veterinar mora imati sposobnost za multidisciplinarnu suradnju.
4. Pored toga, svaki službeni veterinar mora, prije nego počne raditi samostalno, steći praktična znanja tijekom pripravnčkog staža u trajanju od najmanje 200 sati. U tom razdoblju pripravnik radi pod nadzorom postojećega službenog veterinaru u klaonicama, rasjekavaonicama, inspekcijским postajama za svježe meso i na gospodarstvima. Izobrazba se mora naročito odnositi na nadzorne preglede sustava upravljanja sigurnošću hrane.
5. Službeni veterinar mora redovitim sudjelovanjem u aktivnostima stalnog obrazovanja i praćenjem stručne literature osuvremenjivati svoje znanje i biti u tijeku najnovijih dostignuća. Službeni veterinar mora, kad god je to moguće, svake godine sudjelovati u aktivnostima stalnog obrazovanja.

6. Veterinari koji su već imenovani službenim veterinarima moraju posjedovati odgovarajuće znanje o područjima iz stavka 2. Prema potrebi, to znanje moraju steći u okviru stalnog obrazovanja. U tu svrhu, nadležno tijelo donosi odgovarajuće odredbe.
7. Bez obzira na stavke 1. do 6., države članice mogu donijeti posebna pravila za službene veterinare s nepunim radnim vremenom koji su odgovorni za inspekcijske preglede u malim poduzećima.

B. SLUŽBENI POMOĆNICI

1. Jedino one osobe koje su završile izobrazbu i položile ispit u skladu sa sljedećim zahtjevima nadležno tijelo može imenovati službenim pomoćnicima.
2. Nadležno tijelo brine o provedbi ispita. Da bi mogli pristupiti ispitu, kandidati moraju dokazati da su završili:
  - (a) najmanje 500 sati teoretske izobrazbe i najmanje 400 sati praktične izobrazbe iz područja koja su navedena u stavku 5.;
  - i
  - (b) dodatnu izobrazbu koja je potrebna da bi službeni pomoćnici mogli stručno obavljati svoje dužnosti.
3. Praktična izobrazba iz stavka 2. točke (a) mora se odvijati u klaonicama i rasjekavaonicama pod nadzorom službenog veterinara te na gospodarstvima i u drugim odgovarajućim objektima.
4. Izobrazba i ispiti moraju se u prvom redu odnositi na crveno meso i meso peradi. Međutim, osobe koje su završile izobrazbu u jednom od ova dva područja te položile odgovarajući ispit trebaju proći jedino skraćenu izobrazbu da bi polagale ispit iz drugog područja. Izobrazba i ispiti trebaju se, prema potrebi, odnositi na slobodnoživuću divljač, divljač iz uzgoja i dvojezupce.
5. Izobrazba za službene pomoćnike mora obuhvaćati sljedeća područja, a ispitima se moraju potvrditi stečena znanja iz tih područja:
  - (a) vezano za poljoprivredna gospodarstva:
    - i. teoretski dio:
      - upoznatost s organizacijom poljoprivredne industrije, metodama proizvodnje, međunarodnom trgovinom itd.,
      - dobra praksa u stočarstvu,
      - temeljno znanje o bolestima, naročito o zoonozama – virusima, bakterijama, parazitima itd.,
      - praćenje bolesti, uporaba lijekova i cjepiva, testiranje na rezidue,
      - higijenska i zdravstvena kontrola,
      - dobrobit životinja na gospodarstvu i tijekom prijevoza,
      - zahtjevi zaštite okoliša – u zgradama, na poljoprivrednim gospodarstvima i općenito,
      - bitni zakoni, propisi i administrativne odredbe,
      - interesi potrošača i kontrola kakvoće;
    - ii. praktični dio:
      - posjeti različitim vrstama poljoprivrednih gospodarstava u kojima se primjenjuju različite uzgojne metode,

- posjeti proizvodnim objektima,
- promatranje utovara i istovara životinja,
- laboratorijske vježbe,
- veterinarski pregledi,
- dokumentacija;

(b) vezano za klaonice i rasjekavaonice:

i. teoretski dio:

- poznavanje organizacije mesne industrije, metoda proizvodnje, međunarodne trgovine i tehnologije klanja životinja i rasijecanja mesa,
- osnovno znanje o higijeni i dobroj higijenskoj praksi, a naročito o industrijskoj higijeni, higijeni klanja, rasijecanja i skladištenja te higijeni rada,
- sustav HACCP i provjera postupaka koji se temelje na sustavu HACCP,
- dobrobit životinja pri istovaru nakon prijevoza i u klaonici,
- osnovno znanje o anatomiji i fiziologiji zaklanih životinja,
- osnovno znanje o patologiji zaklanih životinja,
- osnovno znanje o patološkoj anatomiji zaklanih životinja,
- odgovarajuće znanje o TSE i drugim važnim zoonozama i uzročnicima zoonoza,
- poznavanje metoda i postupaka klanja, pregleda, pripreme, pakiranja, ambalažiranja i prijevoza svježeg mesa,
- osnovno znanje o mikrobiologiji,
- pregled ante mortem,
- pregled na trihinelozu,
- pregled post mortem,
- administrativni poslovi,
- poznavanje odgovarajućih zakona, propisa i administrativnih odredbi,
- postupak uzorkovanja,
- pitanja vezana uz prijevare;

ii. praktični dio:

- identifikacija životinja,
- provjera dobi životinja,
- pregled i ocjenjivanje zaklanih životinja,

- post mortem pregled u klaonici,
  - pregled na trihinelozu,
  - utvrđivanje životinjske vrste pregledavanjem tipičnih dijelova životinje,
  - utvrđivanje dijelova zaklanih životinja kod kojih je došlo do promjena te sastavljanje bilježaka o tomu,
  - kontrola higijene, uključujući nadzorni pregled vezan uz dobru higijensku praksu i postupke koji se temelje na sustavu HACCP,
  - bilježenje rezultata ante mortem pregleda,
  - uzorkovanje,
  - sljedivost mesa,
  - dokumentacija.
6. Službeni pomoćnici moraju redovitim sudjelovanjem u aktivnostima stalnog obrazovanja i praćenjem stručne literature osuvremenjivati svoje znanje i biti u tijeku najnovijih dostignuća. Službeni pomoćnik mora, kad god je to moguće, svake godine sudjelovati u aktivnostima stalnog obrazovanja.
7. Osobe koje su već imenovane službenim pomoćnicima moraju posjedovati odgovarajuće znanje o područjima iz stavka 5. Prema potrebi, to znanje moraju steći u okviru stalnog obrazovanja. U tu svrhu, nadležno tijelo donosi odgovarajuće odredbe.
8. Međutim, ako službeni pomoćnici obavljaju jedino uzorkovanje i analize vezane uz preglede na trihinelozu, nadležno tijelo treba osigurati da oni steknu izobrazbu potrebnu jedino za te poslove.

ODJELJAK IV.: POSEBNI ZAHTJEVI

POGLAVLJE I.: DOMAĆA GOVEDA

A. GOVEDA MLADA OD ŠEST TJEDANA

Trupovi i nusproizvodi klanja goveda mlađih od šest tjedana moraju se podvrgnuti sljedećim post mortem pregledima:

1. vizualni pregled glave i ždrijela; incizija i pregled retrofaringealnih limfnih čvorova (*Lnn retropharyngiales*); pregled usne šupljine i ždrijela; palpacija jezika; uklanjanje tonzila;
2. vizualni pregled pluća, dušnika i jednjaka; palpacija pluća; incizija i pregled bronhijalnih i medijastinalnih limfnih čvorova (*Lnn. bifurcationes, eparteriales i mediastinales*). Dušnik i glavni ogranci bronhija moraju se otvoriti po dužini, a donja trećina pluća se mora zarezati okomito na glavnu os; ovi rezovi nisu potrebni ako pluća nisu namijenjena prehrani ljudi;
3. vizualni pregled osrčja i srca, pri čemu se srce zareže uzdužno kako bi se otvorile srčane klijetke te zarezala srčana pregrada;
4. vizualni pregled ošita;
5. vizualni pregled jetara te limfnih čvorova jetara i pankreasa (*Lnn portales*); palpacija i, prema potrebi, incizija jetara i njezinih limfnih čvorova;
6. vizualni pregled želučano-crijevnog trakta, mezenterija te limfnih čvorova oko želuca i mezenterija (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales i caudales*); palpacija i, prema potrebi, incizija limfnih čvorova oko želuca i mezenterija;

7. vizualni pregled i, prema potrebi, palpacija slezene;
8. vizualni pregled bubrega; ako je potrebno, incizija bubrega i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled porebrice i potrbušnice;
10. vizualni pregled i palpacija područja oko pupka i zglobova. U slučaju sumnje, treba zarezati područje oko pupka i otvoriti zglobove; sinovijalnu tekućinu treba pregledati.

B. GOVEDA STARIJA OD ŠEST TJEDANA

Trupovi i nusproizvodi klanja goveda starijih od šest tjedana moraju se podvrgnuti sljedećim post mortem pregledima:

1. vizualni pregled glave i ždrijela; incizija i pregled submaksilarnih, retrofaringealnih i parotidnih limfnih čvorova (*Lnn retropharyngiales, mandibulares i parotidei*); pregled vanjskih mišića za žvakanje, na kojima se naprave dva reza usporedno s donjom čeljusti, te unutarnjih mišića za žvakanje (unutarnji pterigoidni mišići) koji se zarezaju jednim rezom. Jezik se mora osloboditi da bi se mogao obaviti detaljan pregled usne šupljine i ždrijela, a i sam jezik se mora pregledati vizualno i opipom. Tonzile se moraju ukloniti;
2. vizualni pregled dušnika i jednjaka; vizualni pregled i palpacija pluća; incizija i pregled bronhijalnih i mediastinalnih limfnih čvorova (*Lnn. bifurcationes, eparteriales i mediastinales*). Dušnik i glavni ogranaci bronhija moraju se otvoriti po dužini, a donja trećina pluća se mora zarezati okomito na njihove glavne osi; ovi rezovi nisu potrebni ako pluća nisu namijenjena prehrani ljudi;
3. vizualni pregled osrčja i srca, pri čemu se srce zareže uzdužno kako bi se otvorile srčane klijetke te zarezala srčana pregrada;
4. vizualni pregled ošita;
5. vizualni pregled i palpacija jetara te limfnih čvorova jetara i pankreasa (*Lnn portales*); incizija na želučanoj strani jetara te na dnu „spiegelova” režnja (*lobus caudatus*) kako bi se pregledali žučni kanali;
6. vizualni pregled želučano-crijevnog trakta, mezenterija te limfnih čvorova oko želuca i mezenterija (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales i caudales*); palpacija i, prema potrebi, incizija limfnih čvorova oko želuca i mezenterija;
7. vizualni pregled i, prema potrebi, palpacija slezene;
8. vizualni pregled bubrega te, ako je potrebno, incizija bubrega i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled porebrice i potrbušnice;
10. vizualni pregled genitalnih organa (osim penisa ako je već uklonjen);
11. vizualni pregled i, ako je potrebno, palpacija i incizija vimena i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. supramamarii*). Kod krava se svaka polovica vimena mora otvoriti dugim dubokim rezom do cisterne (*sinus lactiferes*) te se moraju zarezati limfni čvorovi vimena, osim ako vime nije namijenjeno prehrani ljudi.

POGLAVLJE II.: DOMAĆE OVCE I KOZE

Trupovi i nusproizvodi klanja ovaca i koza moraju se podvrgnuti sljedećim post mortem pregledima:

1. vizualni pregled glave nakon skidanja kože i, u slučaju sumnje, pregled ždrijela, usta, jezika te retrofaringealnih i parotidnih limfnih čvorova. Ne dovodeći u pitanje propise o zaštiti zdravlja životinja, ovi pregledi nisu potrebni ako nadležno tijelo može jamčiti da glava, isključujući jezik i mozak, neće biti upotrijebljena za prehranu ljudi;
2. vizualni pregled pluća, dušnika i jednjaka; palpacija pluća te bronhijalnih i medijastinalnih limfnih čvorova (*Lnn. bifucationes, eparteriales i mediastinales*); u slučaju sumnje, mora se obaviti incizija i pregled ovih organa i limfnih čvorova;
3. vizualni pregled osrčja i srca; u slučaju sumnje, srce se zarezuje i pregledava;
4. vizualni pregled ošita;
5. vizualni pregled jetara te limfnih čvorova jetara i pankreasa (*Lnn. portales*); palpacija jetre i njezinih limfnih čvorova; incizija na želučanoj strani jetre kako bi se pregledali žučni kanali;
6. vizualni pregled želučano-crijevnog trakta, mezenterija te limfnih čvorova oko želuca i mezenterija (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales i caudales*);
7. vizualni pregled i, prema potrebi, palpacija slezene;
8. vizualni pregled bubrega; ako je potrebno, incizija bubrega i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled porebrice i potrbušnice;
10. vizualni pregled genitalnih organa (osim penisa ako je već uklonjen);
11. vizualni pregled vimena i pripadajućih limfnih čvorova;
12. vizualni pregled i palpacija područja oko pupka i zglobova mladunčadi. U slučaju sumnje, treba zarezati područje oko pupka i otvoriti zglobove; sinovijalnu tekućinu treba pregledati.

POGLAVLJE III.: DOMAĆI KOPITARI

Trupovi i nusproizvodi klanja kopitara moraju se podvrgnuti sljedećim post mortem pregledima:

1. vizualni pregled glave i, nakon što se oslobodi jezik, ždrijela; palpacija i, prema potrebi, incizija submaksilarnih, retrofaringealnih i parotidnih limfnih čvorova (*Lnn. retropharyngiales, mandibulares i parotidei*). Jezik se mora osloboditi kako bi se mogao obaviti detaljan pregled usne šupljine i ždrijela, a i sam jezik se mora pregledati vizualno i opipom. Tonzile se moraju ukloniti;
2. vizualni pregled pluća, dušnika i jednjaka; palpacija pluća; palpacija i, prema potrebi, incizija bronhijalnih i medijastinalnih limfnih čvorova (*Lnn. bifucationes, eparteriales i mediastinales*). Dušnik i glavni ogranci bronhija moraju se otvoriti po dužini, a donja trećina pluća se mora zarezati okomito na njihove glavne osi; međutim, ovi rezovi nisu potrebni ako pluća nisu namijenjena prehrani ljudi;
3. vizualni pregled osrčja i srca, pri čemu se srce zareže uzdužno kako bi se otvorile srčane klijetke te zarezala srčana pregrada;
4. vizualni pregled ošita;
5. vizualni pregled, palpacija i, prema potrebi, incizija jetara te limfnih čvorova jetara i pankreasa (*Lnn. portales*);
6. vizualni pregled želučano-crijevnog trakta, mezenterija te limfnih čvorova oko želuca i mezenterija (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales i caudales*); prema potrebi, incizija limfnih čvorova oko želuca i mezenterija;
7. vizualni pregled i, prema potrebi, palpacija slezene;

8. vizualni pregled i palpacija bubrega; ako je potrebno, incizija bubrega i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. renales*);
9. vizualni pregled porebrice i potrbušnice;
10. vizualni pregled genitalnih organa pastuha (osim penisa ako je već uklonjen) i kobila;
11. vizualni pregled vimena i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. supramammarii*) te, prema potrebi, incizija limfnih čvorova vimena;
12. vizualni pregled i palpacija područja oko pupka i zglobova mladunčadi. U slučaju sumnje, treba zarezati područje oko pupka i otvoriti zglobove; sinovijalnu tekućinu treba pregledati;
13. svi sivi ili bijeli konji moraju se pretražiti na melanozu i melanome pregledom mišića i limfnih čvorova (*Lnn. subrhomboides*) plečke ispod lopatične hrskavice nakon što se olabave vezivni mišići jedne plečke. Bubrezi se otvaraju i pregledavaju tako da se napravi rez kroz cijeli bubreg.

POGLAVLJE IV.: DOMAĆE SVINJE

A. ANTE MORTEM PREGLED

1. Nadležno tijelo može odlučiti da se svinje koje su namijenjene klanju moraju se podvrgnuti ante mortem pregledu na gospodarstvu podrijetla. U tom slučaju, klanje serije svinja s nekoga gospodarstva može se dopustiti jedino:
  - (a) ako ih prati zdravstvena svjedodžba predviđena u poglavlju X. dijelu A;
  - i
  - (b) ako su ispunjeni zahtjevi iz stavka 2. do 5.
2. Ante mortem pregled koji se obavlja na gospodarstvu podrijetla mora obuhvaćati:
  - (a) kontrolu zapisa ili dokumentacije na gospodarstvu, uključujući podatke o prehrambenom lancu;
  - (b) pregled svinja kako bi se utvrdilo:
    - i. boluju li od bolesti ili stanja koji se mogu prenijeti na životinje ili ljude ako se njima rukuje ili ako se konzumira njihovo meso, odnosno ponašaju li se, pojedinačno ili kolektivno, na način koji ukazuje da bi se takva bolest mogla javiti;
    - ii. pokazuju li znakove poremećaja u općem ponašanju ili znakove bolesti zbog kojih bi meso moglo biti neprikladno za prehranu ljudi;
    - ili
    - iii. postoje li dokazi ili razlozi za sumnju da sadrže zaostale kemijske tvari (rezidue) u količinama koje premašuju razine utvrđene zakonodavstvom Zajednice ili ostatke (rezidue) zabranjenih tvari.
3. Ante mortem pregled na gospodarstvu mora obaviti službeni veterinar ili ovlašten veterinar. Svinje se moraju poslati izravno u klaonicu i ne smiju se miješati s drugim svinjama.
4. Ante mortem pregled koji se obavlja u klaonici treba obuhvaćati jedino:
  - (a) provjeru identiteta životinja;
  - i
  - (b) pregled kojim se provjerava jesu li se poštovali propisi o dobrobiti životinja te pokazuju li svinje znakove stanja koje bi moglo štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja. Ovaj pregled može obaviti službeni pomoćnik.
5. Ako se svinje ne zakolju u roku od tri dana od izdavanja zdravstvene svjedodžbe predviđene stavkom 1. točkom (a):
  - (a) u slučaju da još nisu napustile gospodarstvo podrijetla na putu za klaonicu, moraju se ponovo pregledati i mora se izdati nova zdravstvena svjedodžba;

- (b) u slučaju da su već na putu za klaonicu ili su već u klaonici, klanje se može dopustiti nakon što se ocijene razlozi odgađanja, pod uvjetom da se svinje podvrgnu daljnjem veterinarskom ante mortem pregledu.

B. POST MORTEM PREGLED

1. Trupovi i nusproizvodi klanja svinja, osim onih iz stavka 2., moraju se podvrgnuti sljedećim post mortem pregledima:
  - (a) vizualni pregled glave i ždrijela; incizija i pregled submaksilarnih limfnih čvorova (*Lnn mandibulares*); vizualni pregled usne šupljine, ždrijela i jezika;
  - (b) vizualni pregled pluća, dušnika i jednjaka; palpacija pluća te bronhijalnih i mediastinalnih limfnih čvorova (*Lnn bifurcationes, eparteriales i mediastinales*). Dušnik i glavni ogranci bronhija moraju se otvoriti po dužini, a donja trećina pluća se mora zarezati okomito na njihove glavne osi; međutim, ovi rezovi nisu potrebni ako pluća nisu namijenjena prehrani ljudi;
  - (c) vizualni pregled osrčja i srca, pri čemu se srce zareže uzdužno kako bi se otvorile srčane klijetke te zarezala srčana pregrada;
  - (d) vizualni pregled ošita;
  - (e) vizualni pregled jetara te limfnih čvorova jetara i pankreasa (*Lnn portales*); palpacija jetre i njezinih limfnih čvorova;
  - (f) vizualni pregled želučano-crijevnog trakta, mezenterija te limfnih čvorova oko želuca i mezenterija (*Lnn. gastrici, mesenterici, craniales i caudales*); palpacija i, prema potrebi, incizija limfnih čvorova oko želuca i mezenterija;
  - (g) vizualni pregled i, prema potrebi, palpacija slezene;
  - (h) vizualni pregled bubrega; ako je potrebno, incizija bubrega i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. renales*);
  - (i) vizualni pregled porebrice i potrbušnice;
  - (j) vizualni pregled genitalnih organa (osim penisa ako je već uklonjen);
  - (k) vizualni pregled vimena i pripadajućih limfnih čvorova (*Lnn. supramammarii*); incizija limfnih čvorova vimena kod krmača;
  - (l) vizualni pregled i palpacija područja oko pupka i zglobova mladunčadi; u slučaju sumnje, treba zarezati područje oko pupka i otvoriti zglobove.
2. Nadležno tijelo može odlučiti, na temelju epidemioloških i drugih podataka s gospodarstva, da se toвне svinje koje su od odbijanja držane u kontroliranim uvjetima smještaja u okviru integriranih sustava proizvodnje, u nekim ili svim slučajevima iz stavka 1., podvrgavaju jedino vizualnom pregledu.

POGLAVLJE V.: PERAD

A. ANTE MORTEM PREGLED

1. Nadležno tijelo može odlučiti da se perad koja je namijenjena klanju mora se podvrgnuti ante mortem pregledu na gospodarstvu podrijetla. U tom slučaju, klanje jata peradi s nekoga gospodarstva može se dopustiti jedino:
  - (a) ako ih prati zdravstvena svjedodžba predviđena u poglavlju X. dijelu A;
  - i
  - (b) ako su ispunjeni zahtjevi iz stavaka 2. do 5.
2. Ante mortem pregled koji se obavlja na gospodarstvu podrijetla mora obuhvaćati:
  - (a) kontrolu zapisa ili dokumentacije na gospodarstvu, uključujući podatke o prehrambenom lancu;

- (b) pregled jata kako bi se utvrdilo:
- i. boluju li životinje od bolesti ili stanja koji se mogu prenijeti na životinje ili ljude ako se njima rukuje ili ako se konzumira njihovo meso, odnosno ponašaju li se na način koji ukazuje da bi se takva bolest mogla javiti;
  - ii. pokazuju li životinje znakove poremećaja u općem ponašanju ili znakove bolesti zbog kojih bi njihovo meso moglo biti neprikladno za prehranu ljudi;
- ili
- iii. postoje li dokazi ili razlozi za sumnju da sadrže zaostale kemijske tvari (rezidue) u količinama koje premašuju razine utvrđene zakonodavstvom Zajednice ili ostatke (rezidue) zabranjenih tvari.
3. Ante mortem pregled na gospodarstvu mora obaviti službeni veterinar ili ovlašteni veterinar.
4. Ante mortem pregled koji se obavlja u klaonici treba obuhvaćati jedino:
- (a) provjeru identiteta životinje;
- i
- (b) pregled kojim se provjerava jesu li se poštovali propisi o dobrobiti životinja te pokazuje li perad znakove stanja koje bi moglo štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja. Ovaj pregled može obaviti službeni pomoćnik.
5. Ako se perad ne zakolje u roku od tri dana od izdavanja zdravstvene svjedodžbe predviđene stavkom 1. točkom (a):
- (a) u slučaju da jato još nije napustilo gospodarstvo podrijetla na putu za klaonicu, mora se ponovo pregledati i mora se izdati nova zdravstvena svjedodžba;
  - (b) u slučaju da je jato već na putu za klaonicu ili je već u klaonici, klanje se može dopustiti nakon što se ocijene razlozi odgađanja, pod uvjetom da se jato ponovo pregleda.
6. Ako se ante mortem pregled ne obavi na gospodarstvu, službeni veterinar mora pregledati jato u klaonici.
7. Ako perad pokazuje kliničke simptome bolesti, ne smije se klati za prehranu ljudi. Međutim, ova se perad može zaklati na liniji klanja na kraju normalnog procesa klanja, ako se poduzmu mjere opreza kako bi se izbjegla opasnost od širenja patogenih organizama te ako se odmah nakon njihovog klanja oprema očisti i dezinficira.
8. Ako se radi o peradi koja se uzgaja za proizvodnju jetrene paštete (foie gras) te o peradi s odgođenom evisceracijom koja je zaklana na gospodarstvu podrijetla, ante mortem pregled mora se obaviti u skladu sa stavcima 2. i 3. Svjedodžba sastavljena prema obrascu iz dijela C mora pratiti trupove kod kojih nije obavljena evisceracija do klaonice ili rasjekavaonice.

B. POST MORTEM PREGLED

1. Poslije klanja, sva se perad mora pregledati u skladu s odjeljkom I. i III. Pored toga, službeni veterinar mora osobno obaviti sljedeće preglede:
- (a) dnevni pregled unutarnjih organa i tjelesnih šupljina na reprezentativnom uzorku peradi;
  - (b) detaljni pregled na uzorku dijelova ptica ili cijelih ptica koje su nakon post mortem pregleda proglašene neprikladnima za prehranu ljudi, pri čemu se uzorak uzima slučajnim odabirom iz svake serije peradi istog podrijetla;
- i
- (c) sve dodatne preglede koji su potrebni kada postoji razlog za sumnju da je meso dotičnih ptica neprikladno za prehranu ljudi.
2. Ako se radi o peradi koja se uzgaja za proizvodnju jetrene paštete (foie gras) te o peradi s odgođenom evisceracijom koja je zaklana na gospodarstvu podrijetla, post mortem pregled mora uključivati i kontrolu svjedodžbe koja prati trupove. Ako se ti trupovi prevoze izravno s gospodarstva u rasjekavaonicu, post mortem pregled mora se obaviti u rasjekavaonici.

C. UZORAK ZDRAVSTVENE SVJEDODŽBE

ZDRAVSTVENA SVJEDODŽBA

za perad namijenjenu proizvodnji jetrene paštete (foie gras) i perad s odgođenom evisceracijom koja je zaklana na gospodarstvu podrijetla

Nadležna služba: .....

Br: .....

1. Identifikacija trupova kod kojih nije obavljena evisceracija

Vrsta: .....

Broj: .....

2. Podrijetlo trupova kod kojih nije obavljena evisceracija

Adresa gospodarstva: .....

3. Odredište trupova kod kojih nije obavljena evisceracija

Trupovi kod kojih nije obavljena evisceracija prevest će se u sljedeću rasjekavaonicu: .....

.....

4. Izjava

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da:

— gore opisani trupovi kod kojih nije obavljena evisceracija pripadaju peradi koja je prije klanja bila pregledana na gore navedenom gospodarstvu u ..... (vrijeme), dana ..... (datum) te je utvrđeno da je zdrava;

— zapisi i dokumentacija koji se odnose na ove životinje udovoljavaju zakonskim propisima te ne zabranjuju klanje dotične peradi.

Sastavljeno u: .....

(Mjesto)

dana: .....

(Datum)

Pečat

.....
(Potpis službenog ili ovlaštenog veterinara)

POGLAVLJE VI.: DVOJEZUPCI IZ UZGOJA

Zahtjevi za perad primjenjuju se i na dvojezupce iz uzgoja.

POGLAVLJE VII.: DIVLJAČ IZ UZGOJA

A. Ante mortem pregled

1. Ante mortem pregled može se obaviti na gospodarstvu podrijetla ako su ispunjeni zahtjevi iz Priloga III. odjeljka III. Uredbe (EZ) br. 853/2004. U tom slučaju, ante mortem pregled mora obaviti službeni veterinar ili ovlašteni veterinar.
2. Ante mortem pregled koji se obavlja na gospodarstvu mora uključivati provjeru zapisa i dokumentacije na gospodarstvu, uključujući i podatke o prehranbenom lancu.
3. Ako se ante mortem pregled obavlja najviše tri dana prije dolaska životinja u klaonicu i ako se životinje isporučuju u klaonicu žive, ante mortem pregled u klaonici treba obuhvaćati jedino:
  - (a) provjeru identiteta životinje;

i
  - (b) pregled kojim se provjerava jesu li se poštovali propisi o dobrobiti životinja te pokazuju li životinje znakove stanja koje bi moglo štetno djelovati na zdravlje ljudi ili životinja.
4. Svjedodžba sastavljena prema obrascu iz poglavlja X. dijela A mora pratiti žive životinje koje su pregledane na gospodarstvu. Svjedodžba sastavljena prema obrascu iz poglavlja X. dijela B mora pratiti životinje koje su pregledane i zaklane na gospodarstvu.

B. Post mortem pregled

1. Ovaj pregled uključuje palpaciju i, ako se procijeni da je to potrebno, inciziju onih dijelova životinje kod kojih je došlo do bilo kakvih promjena ili koji su sumnjivi iz bilo kojeg drugog razloga.
2. Postupci post mortem pregleda koji su opisani za goveda i ovce, domaće svinje i perad primjenjuju se na odgovarajuću vrstu divljači iz uzgoja.
3. Ako su životinje zaklane na gospodarstvu, službeni veterinar u klaonici mora pregledati svjedodžbu koja ih prati.

POGLAVLJE VIII.: SLOBODNOŽIVUĆA DIVLJAČ

A. Pregled poslije odstrela

1. Slobodnoživuću divljač treba pregledati što je moguće prije nakon prijema u objekt za obradu divljači.
2. Službeni veterinar uzima u obzir izjavu ili podatke koje u skladu s Uredbom (EZ) br. 853/2004 dostavi izučena osoba uključena u lov životinje.
3. Tijekom pregleda poslije odstrela, službeni veterinar mora obaviti:
  - (a) vizualni pregled trupa, njegovih šupljina i, prema potrebi, organa kako bi:
    - i. otkrio sve anomalije koje nisu rezultat procesa lova. U tu svrhu, dijagnoza se može temeljiti na svim podacima koje izučena osoba dostavi u vezi s ponašanjem životinje prije odstrela;
    - ii. se uvjerio da je smrt uzrokovana lovom, a ne drugim razlozima.

Ako se ocjena ne može donijeti samo na temelju vizualnog pregleda, mora se obaviti opsežnije ispitivanje u laboratoriju;
  - (b) ispitivanje organoleptičkih anomalija;
  - (c) palpaciju organa, prema potrebi;

- (d) ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju na prisutnost ostataka (rezidua) ili kontaminanata, obavlja analizu uzorkovanjem rezidua koji nisu rezultat procesa lova, uključujući i kontaminante iz okoliša. Ako se na temelju tih sumnji obavljaju opsežnija ispitivanja, veterinar mora sačekati završetak ispitivanja prije nego ocijeni svu divljač odstrijeljenu tijekom određenog lova, odnosno one dijelove za koje se sumnja da pokazuju iste anomalije;
- (e) otkrivanje značajki koje ukazuju da meso predstavlja opasnost po zdravlje, uključujući:
- i. nenormalno ponašanje ili poremećaj općeg stanja žive životinje na koje je ukazao lovac;
  - ii. generalizirana prisutnost tumora ili apscesa na različitim unutarnjim organima ili mišićima;
  - iii. artritis, orhitis, patološke promjene na jetri ili slezeni, upala crijeva ili pupčanog područja;
  - iv. prisutnost stranih tijela, koji nisu rezultat procesa lova, u tjelesnim šupljinama, želucu ili crijevima ili u mokraći, ako je vidljiva promjena u boji porebrice i potrbušnice (ako postoje dotični unutarnji organi);
  - v. prisutnost parazita;
  - vi. stvaranje velikih količina plinova u želučano-crijevnom traktu uz promjenu boje unutarnjih organa (ako dotični organi postoje),
  - vii. značajne anomalije u pogledu boje, konzistencije ili mirisa mišićnog tkiva i organa;
  - viii. stari otvoreni prijelomi;
  - ix. izuzetna mršavost i/ili opći ili lokalni edem;
  - x. svježe srašćivanje uz porebricu i potrbušnicu,
  - i
  - xi) druge očite velike promjene kao što je raspadanje.
4. Ako to zahtijeva službeni veterinar, kralježnica i glava moraju se rasjeci po dužini.
5. U slučaju sitne slobodnoživuće divljači kod koje nije obavljena evisceracija odmah nakon odstrela, službeni veterinar mora obaviti pregled poslije odstrela (post mortem) na reprezentativnom uzorku životinja iz istog izvora. Ako se pregledom otkrije bolest koja je prenosiva na čovjeka ili bilo koja značajka koja je navedena u stavku 3. točki (e), službeni veterinar mora obaviti dodatne preglede na cijeloj seriji kako bi odredio mora li se životinja proglasiti neprikladnom za prehranu ljudi odnosno mora li se svaki trup pojedinačno pregledati.
6. U slučaju sumnje, službeni veterinar može obaviti dodatna rasijecanja i preglede odgovarajućih dijelova životinja kako bi postavio konačnu dijagnozu.

B. Odluke nakon kontrola

Pored slučajeva predviđenih odjeljkom II. poglavljem V., meso kod kojega se tijekom pregleda poslije odstrela (post mortem pregleda) otkriju značajke koje su navedene u stavku 3. točki (e) dijela A mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi.

POGLAVLJE IX.: POSEBNE OPASNOSTI

A. Transmivne spongiformne encefalopatije

Pri obavljanju službenih kontrola vezanih uz TSE moraju se uzeti u obzir zahtjevi Uredbe (EZ) br. 999/2001 i drugog odgovarajućeg zakonodavstva Zajednice.

B. Cisticerkoza

1. Postupci post mortem pregleda koji su opisani u poglavljima I. i IV. predstavljaju minimalne zahtjeve za pregled na cisticerkozu kod goveda starijih od šest tjedana i svinja. Pored toga, mogu se primijeniti i posebni serološki testovi. Kod goveda starijih od šest tjedana nije obvezna incizija mišića za žvakanje pri post mortem pregledu ako se primjenjuje posebni serološki test. Isto se odnosi i na goveda starija od šest tjedana koja su uzgojena na gospodarstvu za koje je službeno potvrđeno da je slobodno od cisticerkoze.
2. Meso zaraženo cisticerkozom mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi. Međutim, ako zaraza cisticerkozom nije zahvatila cijelu životinju, dijelovi životinje koji nisu zaraženi mogu se proglasiti prikladnim za prehranu ljudi nakon što se podvrgnu hladnom tretmanu.

C. Trihinelozna

1. Trupovi svinja (domaćih svinja, divljih svinja iz uzgoja i divljih slobodnoživućih svinja), kopitara i drugih vrsta koje obolijevaju od trihineloze moraju se ispitati na trihinelozu u skladu s primjenljivim zakonodavstvom Zajednice, osim ako zakonodavstvo ne predviđa drugačije.
2. Meso životinja zaraženih trihinelozom mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi.

D. Sakagija

1. Prema potrebi, kopitari se moraju ispitati na sakagiju. Ispitivanje kopitara na sakagiju mora uključivati pažljivi pregled sluznice dušnika, grkljana, nosnih šupljina te sinusa i bočnih šupljina nakon što se glava raspolovi po sredini i izreže nosna pregrada.
2. Meso konja kod kojih je dijagnosticirana sakagija mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi.

E. Tuberkuloza

1. Životinje koje su pokazale pozitivnu ili sumnjivu reakciju na tuberkulin ili kod kojih postoje drugi razlozi za sumnju na infekciju, moraju se klati odvojeno od drugih životinja, pri čemu se moraju poduzeti mjere opreza kako bi se spriječila kontaminacija drugih trupova, linije klanja i osoblja koje se nalazi u klaonici.
2. Sve meso životinja kod kojih su post mortem pregledom otkrivene lokalizirane tuberkulozne promjene na većem broju organa ili dijelova trupa mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi. Međutim, ako je tuberkulozna promjena otkrivena u limfnim čvorovima samo jednog organa ili dijela trupa, samo se zaraženi organ ili dio trupa te pripadajući limfni čvorovi trebaju proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi.

F. Bruceloza

1. Životinje koje su pokazale pozitivnu ili sumnjivu reakciju na test na brucelozu ili kod kojih postoje drugi razlozi za sumnju na infekciju, moraju se klati odvojeno od drugih životinja, pri čemu se moraju poduzeti mjere opreza kako bi se spriječila kontaminacija drugih trupova, linije klanja i osoblja koje se nalazi u klaonici.
2. Sve meso životinja kod kojih se post mortem pregledom otkriju promjene koje ukazuju na infekciju brucelozom mora se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi. U slučaju životinja koje pokazuju pozitivnu ili sumnjivu reakciju na test na brucelozu, vime, genitalni trakt i krv moraju se proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi, čak i ako se ne otkriju takve promjene.

POGLAVLJE X.: UZORAK ZDRAVSTVENE SVJEDODŽBE

A. UZORAK ZDRAVSTVENE SVJEDODŽBE ZA ŽIVE ŽIVOTINJE

ZDRAVSTVENA SVJEDODŽBA**za žive životinje koje se prevoze s poljoprivrednog gospodarstva u klaonicu**

Nadležna služba: .....

Br: .....

1. Identifikacija životinja

Vrsta: .....

Broj životinja: .....

Identifikacijska oznaka: .....

2. Podrijetlo životinja

Adresa gospodarstva podrijetla: .....

Identifikacija nastambe (°): .....

3. Odredište životinja

Životinje će se prevesti u sljedeću klaonicu: .....

sljedećim prijevoznim sredstvom: .....

4. Ostali bitni podaci

.....

5. Izjava

Ja, dolje potpisani, izjavljujem da:

— su gore opisane životinje bile pregledane na gore navedenom gospodarstvu u ..... (vrijeme), dana ..... (datum) te je utvrđeno da su zdrave,

— zapisi i dokumentacija koji se odnose na ove životinje udovoljavaju zakonskim propisima te ne zabranjuju klanje dotičnih životinja.

Sastavljeno u: .....

(Mjesto)

dana: .....

(Datum)

Pečat

.....

(Potpis službenog ili ovlaštenog veterinara)

B. UZORAK ZDRAVSTVENE SVJEDODŽBE ZA ŽIVOTINJE ZAKLANE NA POLJOPRIVREDNOM GOSPODARSTVU

ZDRAVSTVENA SVJEDODŽBA**za životinje zaklane na poljoprivrednom gospodarstvu**

Nadležna služba: .....

Br: .....

1. Identifikacija životinja

Vrsta: .....

Broj životinja: .....

Identifikacijska oznaka: .....

2. Podrijetlo životinja

Adresa gospodarstva podrijetla: .....

Identifikacija nastambe (*): .....

3. Odredište životinja

Životinje će se prevesti u sljedeću klaonicu: .....

.....

sljedećim prijevoznim sredstvom: .....

4. Ostali bitni podaci

.....

5. Izjava

Ja, dolje potpisani, izjavljujem:

— da su gore opisane životinje bile pregledane na gore navedenom gospodarstvu u ..... (vrijeme), dana ..... (datum) te je utvrđeno da su zdrave,

— da su zaklane na poljoprivrednom gospodarstvu u ..... (vrijeme), dana ..... (datum) te da su klanje i iskrvarenje ispravno obavljeno,

— da su zapisi i dokumentacija o ovim životinjama udovoljavali zakonskim propisima te nisu zabranjivali klanje dotičnih životinja.

Sastavljeno u: .....

(Mjesto)

dana: .....

(Datum)

Pečat

.....
(Potpis službenog ili ovlaštenog veterinar)

(*) neobvezno

PRILOG II.

ŽIVE ŠKOLJKE

POGLAVLJE I: PODRUČJE PRIMJENE

Ovaj se Prilog primjenjuje na žive školjke i, analogno tome, na žive bodljikaše, žive plaštenjake i žive morske puževe.

POGLAVLJE II.: SLUŽBENE KONTROLE ŽIVIH ŠKOLJAKA KOJE POTJEČU IZ PROIZVODNIH PODRUČJA RAZVRSTANIH U RAZREDE

A. RAZVRSTAVANJE PROIZVODNIH PODRUČJA I PODRUČJA ZA PONOVRNO POLAGANJE

1. Nadležno tijelo mora utvrditi lokaciju i granice proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje koje razvrstava. To može, prema potrebi, raditi u suradnji sa subjektom u poslovanju s hranom.
2. Nadležno tijelo mora razvrstati proizvodna područja u kojima dopušta sakupljanje/izlovljavanje živih školjaka u jednu od tri kategorije ovisno o razini fakalnog onečišćenja. To može, prema potrebi, raditi u suradnji sa subjektom u poslovanju s hranom.
3. Nadležno tijelo može u razred A svrstati ona područja u kojima se smiju sakupljati/izlovljavati žive školjke namijenjene izravnoj prehrani ljudi. Žive školjke sakupljene/izlovljene u tim područjima moraju udovoljavati zdravstvenim normama koje su za žive školjke utvrđene u Prilogu III. odjeljku VII. poglavlju V. Uredbe (EZ) br. 853/2004.
4. Nadležno tijelo može u razred B svrstati ona područja u kojima se žive školjke smiju sakupljati/izlovljavati ali se mogu staviti u promet za prehranu ljudi tek nakon obrade u centru za pročišćavanje ili ponovnog polaganja tako da udovoljavaju normama iz stavka 3. Žive školjke sakupljene/izlovljene na tim područjima ne smiju sadržavati više od 4 600 E. coli na 100 g mesa i međuljušturine tekućine, a što se utvrđuje MPN testom s tri razrjeđenja u 5 epruveta.
5. Nadležno tijelo može u razred C svrstati ona područja u kojima se žive školjke smiju sakupljati/izlovljavati ali se mogu staviti u promet tek nakon što su bile tijekom duljeg razdoblja ponovno položene tako da udovoljavaju normama iz stavka 3. Žive školjke iz ovih područja ne smiju sadržavati više od 46 000 E. coli na 100 g mesa i međuljušturine tekućine, a što se utvrđuje MPN testom s tri razrjeđenja u 5 epruveta.
6. Ako nadležno tijelo odluči načelno razvrstati proizvodno područje ili područje za ponovno polaganje, ono mora:
  - (a) sačiniti popis izvora onečišćenja ljudskog i životinjskog podrijetla koji bi mogli uzrokovati onečišćenje proizvodnog područja;
  - (b) ispitati količine organskih onečišćivača koji se ispuštaju tijekom različitih godišnjih razdoblja, ovisno o sezonskim promjenama u populacijama ljudi i životinja u porječju, količini oborina, obradi otpadnih voda itd.;
  - (c) utvrditi značajke kruženja onečišćivača na temelju djelovanja morskih struja, batimetrije i morskih mijena u proizvodnom području;

i

  - (d) utvrditi program uzorkovanja školjaka u proizvodnom području koji se temelji na ispitivanju utvrđenih podataka i u kojemu broj uzoraka, zemljopisna raspoređenost točaka uzorkovanja te učestalost uzorkovanja moraju osigurati da rezultati analiza budu što je moguće reprezentativniji za dotično područje.

B. PRAĆENJE STANJA U RAZVRSTANIM PODRUČJIMA ZA PONOVRNO POLAGANJE I PROIZVODNIM PODRUČJIMA

1. Područja za ponovno polaganje i proizvodna područja koja su razvrstana u razrede moraju se periodično kontrolirati kako bi se provjerilo sljedeće:
  - (a) postojanje zlorababa u odnosu na podrijetlo i određite živih školjaka;

- (b) mikrobiološka kakvoća živih školjaka u odnosu na proizvodna područja i područja za ponovno polaganje;
  - (c) prisutnost planktona koji proizvodi toksine u vodama na proizvodnom području i na području za ponovno polaganje te prisutnost biotoksina u živim školjkama;
- i
- (d) prisutnost kemijskih onečišćivača u živim školjkama.
2. U svrhu provedbe stavka 1. točaka (b), (c) i (d) moraju se sastaviti planovi uzrokovanja koji predviđaju obavljanje kontrola u redovitim vremenskim razmacima ili od slučaja do slučaja ako su razdoblja sakupljanja/izlovljavanja neredovita. Zemljopisna raspoređenost točaka uzorkovanja te učestalost uzorkovanja moraju osigurati da rezultati analiza budu što je moguće reprezentativniji za dotično područje.
3. Planovi uzorkovanja u svrhu kontrole mikrobiološke kakvoće živih školjaka moraju naročito uzeti u obzir:
- (a) moguće varijacije u onečišćenju fekalnim bakterijama;
- i
- (b) parametre iz stavka 6. dijela A.
4. Planovi uzorkovanja u svrhu provjere prisutnosti planktona koji proizvodi toksine u vodama na proizvodnom području i na području za ponovno polaganje, te prisutnosti biotoksina u živim školjkama moraju naročito uzeti u obzir moguće varijacije u prisutnosti planktona koji sadrži morske biotoksine. Uzorkovanje mora obuhvaćati:
- (a) periodično uzorkovanje u svrhu otkrivanja promjena u sastavu planktona koji sadrži toksine i utvrđivanja njegove zemljopisne raspoređenosti. Ako dobiveni rezultati ukazuju na nakupljanje toksina u mesu školjaka, mora se obaviti intenzivno uzorkovanje;
  - (b) periodične testove toksičnosti na onim školjkama iz ugroženog područja koje su najosjetljivije na kontaminaciju.
5. Kao opće pravilo, uzorkovanje u svrhu analize toksina u školjkama mora se obavljati jednom tjedno tijekom razdoblja u kojima je dopušteno sakupljanje/izlovljavanje. U određenim područjima ili za određene vrste školjaka, ovo uzorkovanje može biti rjeđe ako procjena rizika vezana uz pojavu toksina ili fitoplanktona ukazuje na veoma nisku opasnost od toksičnih epizoda. Uzorkovanje mora biti češće ako ta procjena ukazuje da tjedno uzorkovanje nije dostatno. Procjena rizika se mora periodično preispitivati kako bi se procijenila opasnost od toksina koji se javljaju u živim školjkama iz tih područja.
6. Ako su poznate brzine nakupljanja toksina kod određene skupine vrsta iz istog područja, vrsta kod koje je brzina nakupljanja toksina najveća uzima se kao referentna vrsta. Na temelju toga, dopustit će se iskorištavanje svih vrsta iz te skupine ako su razine toksina kod referentne vrste ispod zakonom utvrđenih granica. Ako su razine toksina kod referentne vrste iznad zakonom utvrđenih granica, sakupljanje/izlovljavanje ostalih vrsta smije se dopustiti jedino ako dodatne analize na ostalim vrstama ukazuju da su razine toksina ispod utvrđenih granica.
7. Što se tiče praćenja planktona, uzorci moraju biti reprezentativni za vodeni stupac te moraju pružiti podatke o prisutnosti toksičnih vrsta kao i o pravcima razvoja populacija. Ako se otkrije bilo kakva promjena kod toksičnih populacija koja bi mogla dovesti do nakupljanja toksina, mora se povećati učestalost uzorkovanja školjaka ili se područja moraju preventivno zatvoriti dok se ne dobiju rezultati analiza toksina.
8. Planovi uzorkovanja u svrhu provjere prisutnosti kemijskih onečišćivača moraju omogućiti otkrivanje svakog prekoračenja graničnih vrijednosti utvrđenih Uredbom Komisije (EZ) br. 466/2001⁽¹⁾.

C. ODLUKE NA TEMELJU PRAĆENJA STANJA

1. Ako rezultati uzorkovanja pokažu da nisu zadovoljene zdravstvene norme za školjke ili da postoji bilo kakva druga opasnost za ljudsko zdravlje, nadležno tijelo mora zatvoriti dotično proizvodno područje i spriječiti

⁽¹⁾ SL L 77, 16.3.2001., str. 1. Uredba kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 655/2004 (SL L 104, 8.4.2004., str. 48.)

sakupljanje/izlovljavanje živih školjaka. Međutim, nadležno tijelo može ponovo razvrstati proizvodno područje u razred B ili C ako ono ispunjava odgovarajuće kriterije utvrđene u dijelu A i ako ne postoji nikakva druga opasnost za ljudsko zdravlje.

2. Nadležno tijelo može ponovo otvoriti zatvoreno proizvodno područje jedino ako su zdravstvene norme za školjke ponovo u skladu sa zakonodavstvom Zajednice. Da bi se ponovo otvorilo proizvodno područje koje je nadležno tijelo zatvorilo zbog prisutnosti planktona ili prekomjerne razine toksina u školjkama, potrebno je da najmanje dva uzastopna rezultata, dobivena u razmaku od najmanje 48 sati, pokažu da je razina toksina ispod zakonom utvrđene granice. Pri donošenju ove odluke, nadležno tijelo može uzeti u obzir podatke o razvoju fitoplanktona. Ako postoje pouzdani podaci o dinamici toksičnosti u određenom području, te pod uvjetom da postoje najnoviji podaci koji ukazuju na smanjenje toksičnosti, nadležno tijelo može odlučiti ponovo otvoriti područje ako rezultati jednog jedinog uzorkovanja pokažu da nisu prekoračene zakonom utvrđene granice.

D. *DODATNI ZAHTJEVI GLEDE PRAĆENJA STANJA*

1. Nadležno tijelo mora nadzirati razvrstano proizvodno područje u kojemu je zabranilo sakupljanje/izlovljavanje školjaka ili za koje je utvrdilo posebne zahtjeve glede sakupljanja/izlovljavanja, kako bi osiguralo da se proizvodi koji su štetni za ljudsko zdravlje ne stavljaju na tržište.
2. Pored praćenja stanja u proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje iz stavka 1. dijela B, mora se uspostaviti sustav nadzora koji obuhvaća i laboratorijska ispitivanja kako bi se provjeravalo da li subjekt u poslovanju s hranom udovoljava zahtjevima utvrđenim za konačni proizvod u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije. Ovim se sustavom nadzora mora naročito provjeravati da količine morskih biotoksina i onečišćivača ne prekoračuju sigurnosne granice i da mikrobiološka kakvoća školjaka ne predstavlja opasnost za ljudsko zdravlje.

E. *EVIDENTIRANJE I RAZMJENA PODATAKA*

Nadležno tijelo mora:

- (a) uspostaviti i ažurirati popis odobrenih proizvodnih područja i područja za ponovno polaganje, s podacima o njihovoj lokaciji i granicama te o razredu u koji je područje svrstano, u kojima se žive školjke smiju sakupljati/izlovljavati u skladu sa zahtjevima iz ovog Priloga. Popis se mora dostaviti zainteresiranim stranama kojih se tiče ovaj Prilog, kao što su proizvođači, sakupljači te osobe odgovorne za centre za pročišćavanje i otpremne centre;
  - (b) odmah obavijestiti zainteresirane strane kojih se tiče ovaj Prilog, kao što su proizvođači, sakupljači te osobe odgovorne za centre za pročišćavanje i otpremne centre, o svakoj promjeni lokacije, granica ili razreda proizvodnog područja, ili o njegovom privremenom ili trajnom zatvaranju;
- i
- (c) odmah djelovati ako kontrole koje su propisane ovim Prilogom ukažu da se proizvodno područje mora zatvoriti ili prerazvrstati ili da se može ponovo otvoriti.

F. *SAMOKONTROLE SUBJEKATA KOJI POSLUJU S HRANOM*

Pri donošenju odluke o razvrstavanju, otvaranju ili zatvaranju proizvodnih područja, nadležno tijelo može uzimati u obzir rezultate kontrole koje su proveli subjekti koji posluju s hranom ili organizacije koje predstavljaju subjekte koji posluju s hranom. U tom je slučaju nadležno tijelo moralo odrediti laboratorij za provođenje analiza, a uzorkovanje i analize su se, prema potrebi, morali obaviti u skladu s protokolom koji su usaglasili nadležno tijelo i dotični subjekt u poslovanju s hranom ili organizacija.

POGLAVLJE III.: *SLUŽBENE KONTROLE KOJE SE ODNOSE NA ČEŠLJAČE (PECTINIDAE) IZLOVLJENE IZVAN RAZVRSTANIH PROIZVODNIH PODRUČJA*

Službene kontrole češljača (pectinidae) izlovljenih izvan razvrstanih proizvodnih područja moraju se obavljati na burzama riba, u otpremnim centrima i objektima za preradu. Tim se službenim kontrolama mora provjeriti sukladnost sa zdravstvenim normama za žive školjke koje su utvrđene u Prilogu III. odjeljku VII. poglavlju V. Uredbe (EZ) br. 853/2004 kao i sukladnost s drugim zahtjevima iz Priloga III. odjeljka VII. poglavlja IX. te Uredbe.

PRILOG III.

PROIZVODI RIBARSTVA

POGLAVLJE I: SLUŽBENE KONTROLE PROIZVODNJE I STAVLJANJA U PROMET

1. Službene kontrole proizvodnje i stavljanja u promet proizvoda ribarstva moraju naročito uključivati:
  - (a) redovitu provjeru higijenskih uvjeta pri iskrcaju i prvoj prodaji;
  - (b) redovite inspekcijske preglede plovila i objekata na kopnu, uključujući burze riba i veletržnice, kako bi se naročito provjerilo sljedeće:
    - i. prema potrebi, ispunjavaju li se i dalje uvjeti za odobrenje;
    - ii. rukuje li se proizvodima ribarstva na ispravan način;
    - iii. ispunjavaju li se higijenski i temperaturni zahtjevi;
      - i
    - iv. čistoća objekata, uključujući i plovila te njihovih postrojenja i opreme te higijena osoblja;
      - i
  - (c) provjeru skladišnih i prijevoznih uvjeta.
2. Međutim, ovisno o stavku 3., službene kontrole plovila:
  - (a) mogu se obaviti kada plovila uplove u luku u državi članici;
  - (b) odnose se na sva plovila koja iskrcaju proizvode ribarstva u lukama Zajednice, bez obzira pod čijom zastavom plove;
    - i
  - (c) ako kontrolu obavlja nadležno tijelo države članice pod čijom zastavom plovilo plovi, mogu se, prema potrebi, obavljati dok je plovilo na moru ili dok je u luci druge države članice ili treće zemlje.
3.
  - (a) Ako se na brodu tvornici ili brodu hladnjači koji plovi pod zastavom države članice obavlja inspekcijski pregled u svrhu njegovog odobrenja, nadležno tijelo države članice pod čijom zastavom brod plovi mora obaviti inspekcijski pregled na način sukladan zahtjevima iz članka 3., naročito u pogledu rokova iz članka 3. stavka 2. Prema potrebi, nadležno tijelo može pregledati brod dok je na moru ili dok je u luci druge države članice ili treće zemlje.
  - (b) Ako je nadležno tijelo države članice pod čijom zastavom plovilo plovi izdalo tom plovilu uvjetno odobrenje u skladu s člankom 3., to nadležno tijelo može ovlastiti nadležno tijelo:
    - i. druge države članice,
      - ili
    - ii. treće zemlje koja se nalazi na popisu trećih zemalja iz kojih je dopušten uvoz proizvoda ribarstva, sastavljenom u skladu s člankom 11., da obavi naknadni inspekcijski pregled u svrhu dodjele punog odobrenja ili produljenja uvjetnog odobrenja u skladu s člankom 3. stavkom 1. točkom (b) ili u svrhu preispitivanja odobrenja u skladu s člankom 3. stavkom 4. Prema potrebi, nadležno tijelo može pregledati plovilo dok je na moru ili dok je u luci druge države članice ili treće zemlje.
4. Ako nadležno tijelo države članice ovlasti nadležno tijelo druge države članice ili treće zemlje da u njegovo ime obavlja inspekcijske preglede u skladu sa stavkom 3., ta dva nadležna tijela moraju usuglasiti uvjete za obavljanje takvih pregleda. Ti uvjeti moraju naročito jamčiti da će nadležno tijelo države članice pod čijom zastavom plovilo plovi odmah primiti izvješća o rezultatima inspekcijskih pregleda te o svakom slučaju sumnje na nesukladnost, kako bi moglo poduzeti potrebne mjere.

POGLAVLJE II.: SLUŽBENE KONTROLE PROIZVODA RIBARSTVA

Službene kontrole proizvoda ribarstva moraju obuhvaćati najmanje sljedeće elemente.

A. ORGANOLEPTIČKA ISPITIVANJA

Nasumična organoleptička ispitivanja moraju se obavljati u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije. Jedan od ciljeva tih ispitivanja je provjeriti ispunjavanje kriterija svježine utvrđenih u skladu sa zakonodavstvom Zajednice. U okviru toga se naročito mora provjeriti je li svježina proizvoda ribarstva, u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, najmanje iznad donjih granica kriterija svježine utvrđenih u skladu sa zakonodavstvom Zajednice.

B. POKAZATELJI SVJEŽINE

Ako se na temelju organoleptičkog ispitivanja posumnja u svježinu proizvoda ribarstva, mogu se uzeti uzroci koji se laboratorijski ispituju kako bi se odredile razine ukupnog isparivog baznog dušika (TVB-N) i trimetilamin dušika (TMA-N).

Nadležno tijelo mora primjenjivati kriterije utvrđene na temelju zakonodavstva Zajednice.

Ako na temelju organoleptičkog ispitivanja postoje razlozi sumnjati na prisutnost drugih stanja koja bi mogla utjecati na zdravlje ljudi, moraju se uzeti odgovarajući uzorci u svrhu provjere.

C. HISTAMIN

Moraju se obavljati nasumična testiranja na histamin kako bi se provjerila sukladnost s dopuštenim razinama koje su utvrđene na temelju zakonodavstva Zajednice.

D. ZAOSTALE TVARI (REZIDUE) I KONTAMINANTI

Moraju se utvrditi mjere praćenja kako bi se kontrolirale razine rezidua i kontaminanata u skladu sa zakonodavstvom Zajednice.

E. MIKROBIOLOŠKE PRETRAGE

Prema potrebi, moraju se obavljati mikrobiološke pretrage u skladu s odgovarajućim propisima i kriterijima utvrđenim na temelju zakonodavstva Zajednice.

F. PARAZITI

Moraju se obavljati nasumične pretrage kako bi se provjerila sukladnost sa zakonodavstvom Zajednice koji se odnosi na parazite.

G. OTROVNI PROIZVODI RIBARSTVA

Moraju se obavljati provjere kako bi se osiguralo da sljedeći proizvodi ribarstva ne budu stavljeni u promet:

1. otrovne ribe iz sljedećih obitelji ne smiju se stavljeti u promet: *Tetraodontidae*, *Molidae*, *Diodontidae* i *Cantigasteridae*;
- i
2. proizvodi ribarstva koji sadrže bitoksine kao što je ciguatera ili druge toksine opasne za ljudsko zdravlje. Međutim, proizvodi ribarstva dobiveni od školjkaša, bodljikaša, plaštenjaka i morskih puževa smiju se stavljeti u promet ako su proizvedeni u skladu s odjeljkom VII. Priloga III. Uredbe (EZ) br. 853/2004 i ako udovoljavaju normama utvrđenim u poglavlju V. točki 2. tog odjeljka.

POGLAVLJE III.: ODLUKE NAKON KONTROLA

Proizvodi ribarstva se moraju proglasiti neprikladnim za prehranu ljudi ako:

1. organoleptička, kemijska, fizikalna ili mikrobiološka ispitivanja ili pretrage na parazite pokažu da nisu u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice;
2. u svojim jestivim dijelovima sadrže kontaminante ili rezidue u količinama koje premašuju granice utvrđene zakonodavstvom Zajednice ili u tolikim količinama kod kojih bi izračunati dnevni unos putem hrane premašio dnevne ili tjedne doze koje su prihvatljive za ljude;

-
3. potječu od:
- i. otrovnih riba,
  - ii. proizvoda ribarstva koji ne udovoljavaju zahtjevima koji su u dijelu G, točki 2. poglavlju II. utvrđeni za biotoksine;
- ili
- iii. školjkaša, bodljikaša, plaštenjaka ili morskih puževa koji sadrže morske biotoksine u ukupnim količinama koje premašuju granice iz Uredbe (EZ) 853/2004;
- ili
4. ako nadležno tijelo smatra da bi mogli predstavljati opasnost za javno zdravlje ili zdravlje životinja ili ako su iz bilo kojega drugog razloga neprikladni za prehranu ljudi.
-

PRILOG IV.

SIROVO MLJEKO I MLIJEČNI PROIZVODI

POGLAVLJE I: KONTROLA GOSPODARSTAVA ZA PROIZVODNJU MLJEKA

1. Životinje na gospodarstvima za proizvodnju mlijeka treba podvrgnuti službenim kontrolama kojima se provjerava sukladnost sa zahtjevima za proizvodnju sirovog mlijeka, a naročito zdravstveno stanje životinja i uporaba veterinarskih lijekova.

Ove se kontrole mogu odvijati prigodom veterinarskih pregleda koji se provode u skladu s odredbama Zajednice o zdravlju ljudi ili životinja odnosno o dobrobiti životinja, a može ih obavljati ovlaštenu veterinar.

2. Ako postoje razlozi za sumnju da nisu ispunjeni zahtjevi u pogledu zdravlja životinja, mora se provjeriti opće zdravstveno stanje životinja.
3. Gospodarstva za proizvodnju mlijeka moraju se podvrgnuti službenim kontrolama kako bi se provjerilo jesu li ispunjeni higijenski zahtjevi. Te službene kontrole mogu uključivati inspekcijske preglede i/ili praćenje kontrola koje obavljaju stručne organizacije. Ako se pokaže da je higijena nezadovoljavajuća, nadležno tijelo mora provjeriti poduzimaju li se potrebne mjere kako bi se stanje popravilo.

POGLAVLJE II: KONTROLA SIROVOG MLJEKA NAKON PRIKUPLJANJA

1. Nadležno tijelo mora nadzirati preglede koji se provode u skladu s Prilogom III. odjeljkom IX. poglavljem I. dijelom III. Uredbe (EZ) br. 853/2004.
2. Ako subjekt u poslovanju s hranom ne popravi stanje u roku od tri mjeseca od prve obavijesti nadležnog tijela o neispunjavanju kriterija u pogledu broja mikroorganizama i broja somatskih stanica, isporuka sirovog mlijeka s proizvodnoga gospodarstva mora se obustaviti ili – u skladu s posebnim dopuštenjem nadležnog tijela ili prema njegovim općim uputama – podvrgnuti zahtjevima u pogledu njegove obrade i uporabe koji su potrebni da bi se zaštitilo javno zdravlje. Ta obustava ili ti zahtjevi moraju ostati na snazi sve dok subjekt koji posluje s hranom ne dokaže da sirovo mlijeko ponovo ispunjava kriterije.

PRILOG V.

OBJEKTI KOJI NE PODLIJEŽU ZAHTJEVU GLEDE UVRŠTENJA NA POPISE IZ ČLANKA 12. STAVKA 1.

Sljedeći objekti iz trećih zemalja ne moraju biti uvršteni na popise koji se sastavljaju i ažuriraju u skladu s člankom 12. stavkom 4.:

1. objekti u kojima se rukuje proizvodima životinjskog podrijetla za koje nisu utvrđeni zahtjevi u Prilogu III. Uredbe (EZ) br. 853/2004;
  2. objekti u kojima se obavlja jedino primarna proizvodnja;
  3. objekti koji se bave jedino poslovima prijevoza;
  4. objekti u kojima se jedino skladište proizvodi životinjskog podrijetla koje nije potrebno skladištiti u uvjetima kontrolirane temperature.
-

PRILOG VI.

ZAHTJEVI U POGLEDU SVJEDODŽBI KOJE PRATE POŠILJKE PRI UVOZU

1. Predstavnik nadležnog tijela treće zemlje pošiljateljice koje izdaje svjedodžbu što prati pošiljku proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenu Zajednici, mora potpisati tu svjedodžbu te se pobrinuti da na njoj bude službeni pečat. Ovaj se zahtjev odnosi na svaki list svjedodžbe ako se ona sastoji od više od jednog lista. U slučaju brodova tvornica, nadležno tijelo može ovlastiti zapovjednika broda ili drugog brodskog časnika da potpiše svjedodžbu.
  2. Svjedodžbe moraju biti sastavljene na službenom jeziku ili jezicima treće zemlje pošiljateljice i države članice u kojoj se obavlja granični pregled, odnosno mora im se priložiti ovjereni prijevod na taj jezik ili jezike. Ako to zahtijeva određena država članica, svjedodžbama treba priložiti i ovjereni prijevod na službeni jezik ili jezike te države članice. Međutim, država članica može pristati na uporabu službenog jezika Zajednice koji nije njezin službeni jezik.
  3. Izvorna verzija svjedodžbe mora pratiti pošiljke pri ulasku u Zajednicu.
  4. Svjedodžbe se moraju sastojati od:
    - (a) jednog lista papira;

ili
    - (b) dvije ili više stranica koje su dio jedinstvenog i nedjeljivog lista papira;

ili
    - (c) niza stranica koje su obrojčane tako da je na svakoj od njih navedeno da se radi o određenoj stranici konačnog niza (npr. „stranica 2. od 4 stranice”).
  5. Na svjedodžbama mora biti naveden jedinstveni identifikacijski broj. Ako se svjedodžba sastoji od niza stranica, taj broj mora biti naveden na svakoj stranici.
  6. Svjedodžba se mora izdati prije nego pošiljka na koju se ona odnosi prestane biti pod nadzorom nadležnog tijela treće zemlje pošiljateljice.
-